

Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Høringsnotat

Forslag til forskrift om gjennomføring av bilaterale avtaler med andre stater om trygdekoordinering

31. mai 2024

Høringsfrist: 6. september 2024

Innhold

1	Innledning	6
2	Bakgrunn, gjeldende rett og om Norges bilaterale trygdeavtaler	7
2.1	Bakgrunn	7
2.2	Gjeldende rett.....	7
2.3	Om Norges bilaterale trygdeavtaler.....	8
2.3.1	Innledning	8
2.3.2	Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Republikken Frankrike om sosial trygd, med protokoll	11
2.3.3	Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Italienske Republikk om sosial trygghet.....	12
2.3.4	Noteveksling av 26. juni 1968 mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om gjensidighet ved utbetaling av sosiale trygdeytelser til det annet lands statsborgere.....	14
2.3.5	Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Det sveitsiske forbund om sosial trygd	14
2.3.6	Administrasjonsavtale om gjennomføringen av overenskomsten mellom Norge og Sveits om sosial trygd	16
2.3.7	Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Tyrkia om sosial trygghet	17
2.3.8	Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomsten om sosial trygghet mellom Kongeriket Norge og Republikken Tyrkia	18
2.3.9	Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Portugal om sosial trygghet.....	19
2.3.10	Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomsten om sosial trygghet mellom Kongeriket Norge og Republikken Portugal.....	21
2.3.11	Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Hellas om sosial trygd med protokoll.....	21
2.3.12	Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Hellas om sosial trygd.....	23
2.3.13	Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Québec	24

2.3.14	Administrasjonsavtale til avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Québec	26
2.3.15	Avtale mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Ungarn om medisinsk stønad under midlertidig opphold i utlandet.....	26
2.3.16	Overenskomst om refusjon av utgifter på trygdeområdet mellom de kompetente myndigheter i Kongeriket Norge og Republikken Østerrike	27
2.3.17	Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Slovenia om traktatsuksesjon.....	27
2.3.18	Gjennomføringsavtale til avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Slovenia om traktatsuksesjon	29
2.3.19	Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Kongeriket Nederland om trygd ...	30
2.3.20	Overenskomst om refusjon av utgifter på trygdeområdet mellom de kompetente myndigheter i Kongeriket Norge og Storhertugdømmet Luxembourg	31
2.3.21	Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Østerrike om trygd	32
2.3.22	Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Chile om trygd	33
2.3.23	Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Chile om trygd	34
2.3.24	Avtale mellom Norge og Kroatia om sosial trygghet	35
2.3.25	Gjennomføringsavtale til avtale mellom Norge og Kroatia om sosial trygghet	35
2.3.26	Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Storhertugdømmet Luxembourg om trygd.....	36
2.3.27	Avtale mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om trygd.....	37
2.3.28	Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om trygd	38
2.3.29	Overenskomst om sykehjelp til personer med midlertidig opphold mellom Norges regjering og Australias regjering	39
2.3.30	Avtale mellom Kongeriket Norge og Serbia og Montenegro angående videreføring av traktater tidligere inngått mellom Kongeriket Norge og Den tidligere føderale republikken Jugoslavia	40
2.3.31	Gjennomføringsavtale til avtale mellom Kongeriket Norge og Serbia og Montenegro angående videreføring av traktater tidligere inngått mellom Kongeriket Norge og Den tidligere føderale republikken Jugoslavia.....	41

2.3.32	Overenskomst mellom Norge og Portugal om avkall på refusjon av utgifter til naturalytelse etter rådsforordning (EØF) nr 1408/71 av 14. juni 1971, avdeling III, kapitlene 1 og 4	41
2.3.33	Avtale mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Australia om trygd.....	42
2.3.34	Administrasjonsavtale mellom Kongeriket Norge og Australia om trygd	43
2.3.35	Avtale mellom Kongeriket Norge og Staten Israel om trygd.....	44
2.3.36	Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale mellom Kongeriket Norge og Staten Israel om trygd	45
2.3.37	Avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norge og Bosnia-Hercegovina om traktatsuksesjon	46
2.3.38	Gjennomføringsavtale til avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norge og Bosnia-Hercegovina om traktatsuksesjon	46
2.3.39	Avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norges regjering og Montenegros regjering om traktatsuksesjon.....	47
2.3.40	Gjennomføringsavtale til avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norges regjering og Montenegros regjering om traktatsuksesjon	47
2.3.41	Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada.....	48
2.3.42	Administrasjonsavtale mellom Det norske arbeidsdepartement og The department of Human Resources and Skill Development, The Canada Revenue Agency for gjennomføring av avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada	50
2.3.43	Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Republikken India	50
2.3.44	Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Republikken India	52
2.3.45	Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering	52
2.3.46	Administrasjonsavtale for gjennomføringen av avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering	54
2.3.47	Protokoll til avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering om sykehjelp	55
2.3.48	Avtale om refusjonsordninger mellom Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland for utgifter til helsetjenester etter	

konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Det forente kongerike og separasjonsavtalen mellom Island, Liechtenstein, Norge og Det forente kongerike	57
2.3.49 Avtale mellom Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland om rett til refusjon av helseavgift for studenter og deres familiemedlemmer	58
2.3.50 Avtale om trygd mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Korea (avtalen er ennå ikke i kraft)	59
2.3.51 Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale om trygd mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Korea (avtalen er ennå ikke i kraft)	60
3 Departementets vurdering og forslag	61
4 Økonomiske og administrative konsekvenser	63
5 Utkast til forskrift om gjennomføring av bilaterale avtaler med andre stater om trygdekoordinering	63

1 Innledning

Med dette sender Arbeids- og inkluderingsdepartementet, i samråd med Barne- og familiedepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, på høring forslag til forskrift om gjennomføring av bilaterale avtaler med andre stater om trygdekoordinering.

Ved lov 25. november 2022 nr. 86 om endringer i folketrygdloven mv. (synliggjøring av folkerettslige forpliktelser til trygdekoordinering) ble det i følgende lover tatt inn forskriftshjemler for inkorporering av bilaterale trygdeavtaler:

- lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs
- lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse
- lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere
- lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere
- lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten
- lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd
- lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre
- lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m.
- lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter
- lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd
- lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.
- lov 21. juni 2013 nr. 102 om stillingsvern mv. for arbeidstakere på skip.

Forslaget til forskrift innebærer en formell gjennomføring i norsk rett av de bilaterale avtalene om trygdekoordinering som Norge har inngått, og som fortsatt er i kraft.

Det understrekes for ordens skyld at hjemlene for inkorporering av avtaler i forskrift er begrenset til *bilaterale* trygdeavtaler. Norge har også inngått *multilaterale* avtaler med betydning for trygdekoordinering. Dette gjelder EØS-avtalen, nordisk konvensjon om trygd og EFTA-konvensjonen. Videre gjelder det to avtaler inngått som følge av Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irlands uttreden av EU og EØS – separasjonsavtalen og trianguleringsavtalen. Det gjelder også konvensjonen om trygdekoordinering som er inngått mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia, som trådte i kraft 1. januar 2024. Trygdekoordineringsdelen av EØS-avtalen og de andre multilaterale avtalene er ved den ovennevnte endringsloven inkorporert direkte i folketrygdloven §§ 1-3 a og 1-3 b. De andre lovene nevnt ovenfor, henviser til disse bestemmelsene.

2 Bakgrunn, gjeldende rett og om Norges bilaterale trygdeavtaler

2.1 Bakgrunn

Norge har inngått en rekke bilaterale trygdeavtaler.

Ved den ovennevnte endringsloven, lov 25. november 2022 nr. 86, ble det tatt inn en særskilt forskriftshjemmel i folketrygdloven § 1-3 b andre ledd. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

«Kongen kan i forskrift gjennomføre bilaterale avtaler med andre land om trygdekoordinering.»

Samtidig ble en rekke andre lover gitt likelydende forskriftshjemler. Dette gjelder lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs § 26 første ledd, lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 46 tredje ledd, lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere § 30 nr. 1, lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 37 andre ledd, lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten § 1-8 første ledd, lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 22 første ledd, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 1-3 første ledd, lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter § 1-4 første ledd, lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 22 første ledd, lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 1-3 første ledd og lov 21. juni 2013 nr. 102 om stillingsvern mv. for arbeidstakere på skip § 4-9 første ledd.

2.2 Gjeldende rett

I henhold til Grunnloven § 26 har Kongen rett til å inngå avtaler med andre stater.

For trygdeavtalenes vedkommende fremgikk dette før lovendringen 25. november 2022 i tillegg direkte av folketrygdloven § 1-3 første ledd, som hadde følgende ordlyd:

«Kongen kan inngå gjensidige avtaler med andre land om rettigheter og plikter etter denne loven. Herunder kan det gjøres unntak fra lovens bestemmelser.»

De bilaterale trygdeavtalene har vært anvendt av norske myndigheter i samsvar med forutsetningene, men de har ikke tidligere blitt særskilt inkorporert i norsk rett ved lov eller forskrift.

Trygdekoordineringsutvalget påpekte i NOU 2021: 8 at «... de bilaterale trygdeavtalene [...] ikke [er] gjennomført særskilt i norsk rett. Trygdemyndighetene har lagt til grunn at det følger av folkerettsforbeholdet i folketrygdloven i § 1-3, kontantstøtteloven § 22 og barnetrygdloven § 22 at [...] de bilaterale avtalene går foran de øvrige bestemmelsene i de tre lovene.» Når utvalget kun viste til «de tre lovene» som nevnes i sitatet, skyldes dette at utvalget begrenset seg til å se på disse lovene.

Trygdekoordineringsutvalget konstaterte at § 1-3 første ledd første punktum kun slo fast at Kongen kan inngå gjensidige avtaler med andre land om trygd, men ikke tilførte noe ut

over det som allerede følger av Grunnloven § 26 første ledd. Utvalgets forslag innebar en oppheving av folketrygdloven § 1-3 i sin daværende form.

Som en oppfølging av dette, ble folketrygdloven § 1-3 opphevet med virkning fra 25. november 2022, og det ble innført en ny § 1-3 om forholdet til EØS-avtalen. Det ble videre innført en ny § 1-3 a om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004 av 29. april 2004 om koordinering av trygdeordninger (heretter «trygdeforordningen») og europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 987/2009 av 16. september 2009 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføring av forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering av trygdeordninger (heretter «gjennomføringsforordningen»).

Dessuten ble det innført en ny § 1-3 b om andre folkerettslige bestemmelser om trygdekoordinering. Som nevnt ovenfor, er de multilaterale avtalene med betydning for trygdekoordinering inkorporert direkte i folketrygdloven § 1-3 b, og det gis i bestemmelsens andre ledd hjemmel til å gjennomføre bilaterale trygdeavtaler i forskrift.

2.3 Om Norges bilaterale trygdeavtaler

2.3.1 Innledning

Behovet for bilaterale trygdeavtaler har vært erkjent i mer enn hundre år. Det tidligste kjente eksempelet på den typen formuleringer som tidligere fremgikk av folketrygdloven § 1-3, finnes i «Utkast til Lov om Uførhets- og Alderstrygd for det Norske Folk», se Ot.prp. nr. 11 (1918). I § 2 står det at «Med land, som har tilsvarende trygd, kan Kongen slutte overenskomst bygget paa gjensidighet ...».

Den aller første gjensidighetsavtalen Norge inngikk på trygdens område, var trolig en konvensjon mellom Norge, Sverige og Danmark av 12. februar 1919 om industriarbeidertrygden. Den første trygdeavtalen med en stat utenfor Norden var sannsynligvis en avtale mellom Norge og Nederland av 9. januar 1925 om gjensidighet med hensyn til ulykkestrygd for industriarbeidere og sjømenn.

Avtaler om trygdekoordinering tar sikte på å løse de problemene av trygdemessig art som kan tenkes å oppstå som følge av at en person i løpet av livet har bodd og/eller arbeidet i mer enn en stat. Problemstillinger knyttet til kortere opphold er imidlertid i mindre grad avtaleregulert. Dette skyldes at de bilaterale avtalene først og fremst gjelder koordinering av ytelser hvor det i norsk lovgivning ikke stilles krav til opphold.

Trygdeavtalene skal sørge for at personer som flytter fra den ene avtalestaten til den andre, kan beholde de trygderettighetene de har opptjent, samt gi dem adgang til trygdedekning og opptjening i trygdeordninger i tilflyttingsstaten, slik at de er sikret kontinuitet i trygdedekningen. I tillegg til å sikre at personer som flytter ikke står uten trygdedekning, er det et mål å unngå at de får dobbelt trygdedekning, som normalt innebærer at de må betale trygdeavgift til begge statene. De fleste av dagens trygdeavtaler regulerer spørsmål om lovvalg og pensjoner, herunder uføretrygd.

Norge har i dag trygdeavtaler med følgende stater utenfor EØS:

Australia, Bosnia-Hercegovina, Canada, Chile, Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, India, Israel, Montenegro, Serbia, Sveits, Tyrkia og USA, foruten en egen overenskomst med den kanadiske provinsen Québec. Helsetjenester omfattes i liten grad av de bilaterale trygdeavtalene Norge har inngått.

Norge har også trygdeavtaler med andre EØS-stater – Frankrike, Hellas, Italia, Kroatia, Luxembourg, Nederland, Portugal, Slovenia, Ungarn og Østerrike. Bestemmelsene i disse avtalene er i det vesentligste fortrent av bestemmelsene i trygdeforordningen, jf. trygdeforordningen artikkel 8. I artikkel 8 nr. 1 første punktum slås det fast at forordningen «[i]nnenfor sitt virkeområde» erstatter alle trygdeavtalene som gjelder mellom medlemsstatene. Formuleringen «innenfor sitt virkeområde» innebærer at disse avtalene fortsatt vil kunne ha relevans i den utstrekning de har et videre personelt eller geografisk virkeområde enn EØS-avtalen. Det er i tillegg inngått bilaterale avtaler med enkelte andre EØS-stater – Luxembourg, Portugal og Østerrike – om refusjonsavkall for helsetjenester etter den tidligere trygdeforordningen, rådsforordning (EØF) nr. 1408/71 av 14. juni 1971 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor Fellesskapet (heretter «forordning 1408/71»). Avtalene er videreført etter den någjeldende trygdeforordningen og er fortsatt i kraft.

Departementet mener at det kan være grunn til å se nærmere på enkelte av de avtalene som fortsatt er i kraft mellom Norge og andre EØS-stater, for å vurdere om det bør tas initiativ overfor de andre avtalestatene, med sikte på å innlede drøftelser av hvorvidt disse avtalene bør oppheves som overflødige. Dette gjelder særlig for de eldste avtalene. Inntil disse avtalene eventuelt oppheves, legger imidlertid departementet til grunn at de må inkorporeres i den foreslåtte forskriften, på lik linje med Norges øvrige bilaterale trygdeavtaler.

De aller fleste bilaterale trygdeavtalene Norge har inngått, er ledsaget av en tilhørende administrasjonsavtale. I disse tilleggsavtalene gis det konkrete anvisninger på hvordan de to avtalestatenes trygdeadministrasjoner skal gjennomføre bestemmelsene i selve trygdeavtalen. Dette kan blant annet dreie seg om hvilke blanketter som skal utarbeides og i hvilke situasjoner de forskjellige blankettene skal anvendes, hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner og så videre. Administrasjonsavtalene er normalt ikke å anse som folkerettslige avtaler, men bare som intensjonsavtaler mellom myndighetene i de aktuelle statene. Mens de bilaterale trygdeavtalene inngås mellom statene, er de tilhørende administrasjonsavtalene ofte kun inngått på departementsnivå. Dette er bakgrunnen for at administrasjonsavtalene i flertallet av tilfeller ikke er publisert i traktatregisteret.

Ved vurderingen av om det er nødvendig å inkorporere administrasjonsavtalene i forskriften, har departementet imidlertid lagt vekt på kravene som stilles i forvaltningsloven til hva som må forskriftsfestes. Administrasjonsavtalene har alle en eller flere bestemmelser som regulerer rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer. Departementet vurderer det derfor som hensiktsmessig å inkorporere samtlige av administrasjonsavtalene i forskriften.

Det understrekes imidlertid for ordens skyld at det faktisk er departementet foreslår å gjennomføre administrasjonsavtalene i norsk rett, ikke vil påvirke den rettslige statusen disse avtalene har i de statene vi har inngått avtalene med.

Etter trygdeforordningens bestemmelser skal sjøfolk være omfattet av lovgivningen i flaggstaten. I forbindelse med EØS-utvidelsen i 2004, inngikk Norge en avtale med Latvia med sikte på en forenklet administrasjon av søknader om fortsatt trygdedekning i Latvia for latviske sjøfolk under tjeneste på skip registrert i Norsk internasjonalt skipsregister (NIS), en såkalt intensjonsavtale. Avtalen ble inngått med hjemmel i unntaksbestemmelsen i den daværende trygdeforordningen, forordning 1408/71 artikkel 17. Avtalen skulle ikke føre til andre rettigheter eller plikter enn det som ville følge av de ordinære prosedyrene for unntak fra trygdemedlemskap i flaggstaten etter trygdeforordningen, men bare gi en noe forenklet saksbehandling i disse sakene. Det var ikke hensikten å endre de materielle rettighetene som følger av trygdeforordningen. De materielle rettighetene følger således ikke av denne avtalen og vi ser derfor ikke grunn til å inkorporere denne i forskriften. Det er iverksatt en prosess for å avvikle avtalen, slik at man går over til det ordinære systemet som følger av trygdeforordningen.

Gjennomføringen i norsk rett av de bilaterale trygdeavtalene som foreslås i høringsnotatet her, vil ikke føre til noen endring i norske myndigheters praktisering av disse regelverkene. Forslaget innebærer kun en formell overgang fra å legge til grunn at det følger av folkerettsforbeholdet i folketrygdloven § 1-3 og de tilsvarende bestemmelsene i de andre aktuelle lovene, slik de lød frem til 25. november 2022, at de bilaterale trygdeavtalene kommer til anvendelse i norsk rett, til at det samme resultatet følger av inkorporasjonsbestemmelsen i § 1 i den forskriften som foreslås, jf. folketrygdloven § 1-3 b andre og tredje ledd.

I punktene 2.3.2 til 2.3.51 gis en oversikt over Norges gjeldende bilaterale trygdeavtaler og administrasjonsavtalene som følger dem. Omtalene av de enkelte avtalene er kortfattede, og de er ikke ment å gi en uttømmende redegjørelse av avtalenes innhold. Formålet med omtalen er kun å gi en oversikt over enkelte sentrale bestemmelser i avtalene. For detaljer vises det til avtaletekstene som er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata. For en rekke av avtalene har dessuten Arbeids- og velferdsetaten utarbeidet rundskriv, som gir nærmere beskrivelser av detaljene i avtalene og om hvordan disse operasjonaliseres i norsk rett.

Vi gjør oppmerksom på at flere av avtalene er gamle, og inneholder begreper og omtaler av ordninger som ikke er i tråd med begrepsbruken i gjeldende lover, slik som yrkesrettet attføring, medisinsk rehabilitering og uførepensjon, eller at avtaleteksten bruker begreper som ikke lenger benyttes. Dette innebærer at det i noen tilfeller må gjøres en fortolkning for å avgjøre hvilke av dagens ytelser som må anses omfattet av avtalenes materielle virkeområde og hvordan begrepene skal forstås. I omtalen av avtalene nedenfor i punktene 2.3.2 til 2.3.51 er i all hovedsak avtalens egne begreper benyttet.

For enkelte av avtalene har også den andre avtalestaten publisert tilsvarende informasjonsmateriale på internett. Slike veiledninger kan gi innsikt i hvordan avtalene forstås og praktiseres av den andre avtalestatens trygdemyndigheter.

2.3.2 Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Republikken Frankrike om sosial trygd, med protokoll

Trygdeavtalen mellom Norge og Frankrike ble undertegnet i Paris 30. september 1954. Den trådte i kraft 1. juli 1956. Avtalen er den eldste av Norges bilaterale trygdeavtaler som fortsatt er i kraft. Fra og med 1994 har avtalen i det alt vesentlige blitt fortrent av trygdekoordineringsreglene i EØS-avtalen.

Avtalen har ingen særskilt regulering av geografisk virkeområde.

Heller ikke det personelle virkeområdet er eksplisitt regulert, men det fremgår av avtalens bestemmelser at den er begrenset til norske og franske statsborgere, se for eksempel artikkel 1. Enkelte bestemmelser gjelder også for familiemedlemmer, i avtalen omtalt som «bipersoner som bor i samme land», se artikkel 4.

Avtalens materielle virkeområde er definert i artikkel 2. Avtalen omfatter for Norges del «... lovgivningen om trygd mot sykdom, dødsfall og dekning av utgifter ved nedkomst; [...] trygd mot arbeidsulykker og yrkessykdommer; [...] barnetrygd; [...] alderstrygd; uførhetsstønad til blinde og vanføre; [...] trygd mot arbeidsløse; [...] pensjonstrygd for sjømenn».

Avtalen inneholder enkelte bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller. Utgangspunktet følger av artikkel 1, som innebærer at norske og franske statsborgere skal være undergitt lovgivningen i oppholdsstaten. Det følger videre av artikkel 3 at statsborgere i en av de to statene, som er utsendt for å arbeide i den andre staten, fortsatt skal være underlagt utsendingsstatens lovgivning for sykdom og arbeidsulykker i en periode på inntil seks måneder. Ved enighet mellom statene, kan en slik periode «unntaksvis» forlenges.

I artikkel 3 finnes det videre særskilte regler for sjøfolk og personell i luftfart, og for diplomatisk og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter.

Videre åpner bestemmelsen for at de to avtalepartenes myndigheter kan avtale at bestemte grupper av personer skal holdes utenfor trygdelovgivningen i bostedsstaten.

Hva gjelder trygd mot sykdom, nedkomst og dødsfall, innebærer avtalen i det vesentlig bare rett til likebehandling, men det er også regler om sammenlegging for å åpne rett til ytelse når det stilles krav om forutgående trygdetilknytning, se artikkel 4.

For uførhetsstønad og barnetrygd innebærer avtalen kun rett til likebehandling, se henholdsvis artikkel 6 og artikkel 24.

For alderstrygd og etterlattepensjoner oppstiller avtalen rett til likebehandling og rett til sammenlegging av opptjeningsperioder for å åpne rett til ytelse. Avtalen inneholder for øvrig bestemmelser om beregning av pensjoner som er gitt etter avtalens bestemmelser om sammenlegging av perioder.

Hva gjelder arbeidsulykker og yrkessykdommer, regulerer avtalen blant annet rett til likebehandling, se artiklene 21 og 22.

Avtalen gir personene som er omfattet av den, anledning til å fremsette krav på begge avtalepartenes offisielle språk, se artikkel 27, og anker som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 28, slik at eventuelle frister avbrytes.

Avtalen har en egen «Protokoll vedrørende stønad til gamle lønnsarbeidere i henhold til fransk lovgivning». Denne inneholder tre paragrafer om anvendelsen av de franske reglene. Protokollen inngår som en integrert del av den bilaterale trygdeavtalen.

Til tross for at avtalen har en egen bestemmelse om inngåelse av en administrasjonsavtale, se artikkel 29 § 1, og flere bestemmelser som forutsetter en slik administrasjonsavtale, se artiklene 5, 7, 11, 17 og 23, kan det ikke ses å ha blitt inngått en slik avtale.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 1.

Både avtalen og protokollen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.3 Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Italienske Republikk om sosial trygghet

Trygdeavtalen mellom Norge og Italia ble undertegnet i Roma 12. juni 1959. Den trådte i kraft 1. februar 1962, og er blant de eldste av Norges bilaterale trygdeavtaler som fortsatt er i kraft. Fra og med 1994 har avtalen i det alt vesentlige blitt fortrent av trygdekoordineringsreglene i EØS-avtalen.

Avtalen har ingen særskilt regulering av geografisk virkeområde.

Heller ikke det personelle virkeområdet er eksplisitt regulert, men det fremgår av avtalens bestemmelser at den er begrenset til norske og italienske statsborgere, se for eksempel artikkel 2. Enkelte bestemmelser gjelder også for medfølgende familiemedlemmer, se artikkel 10.

Avtalens materielle virkeområde er definert i artikkel 1. Avtalen omfatter for Norges del lovgivningen om alderstrygd, blinde- og vanføretrygd, syketrygd (herunder barselstrygd og dødsfallstrygd), forsørgertrygd for barn, barnetrygd, ulykkestrygd, herunder trygd for yrkessykdommer, arbeidsløshetsstrygd, spesielle pensjonstrygder for sjømenn, fiskere, skogsarbeidere og statens arbeidere og samordning av pensjons- og trygdeytelser.

Artikkel 2 fastslår den generelle hovedregelen om at de to statenes statsborgere skal likebehandles med hensyn til rettigheter og plikter, også hva gjelder rett til eksport av ytelse.

Avtalen inneholder enkelte bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller.

Det følger av artikkel 3 at personer som er sendt av arbeidsgiveren for å arbeide i den andre staten, fortsatt skal være underlagt utsendingsstatens lovgivning i en periode på inntil tolv måneder. Ved enighet mellom statene, kan en slik periode forlenges.

Videre inneholder artikkel 3 særskilte bestemmelser om lovvalget for personell i jernbanedrift og veitransportbedrift, for flyvende personell og for sjøfolk. Artikkelen har

også særlige lovvalgsregler for diplomatisk og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter.

Artikkel 4 gir de to statene en generell hjemmel for å avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsreglene.

Avtalens bestemmelser om «Alders-, uførhets- og etterlattetrygd» inneholder regler om at italienske statsborgere må ha en nærmere angitt botid i Norge for å ha rett til norske ytelser, se artiklene 5 og 6. Avtalen inneholder for øvrig ingen regler om sammenlegging eller beregning av pensjoner. Artikkelen 7 inneholder en gjensidig bestemmelse om anledning til å kreve refusjon av innbetalte avgifter, dersom man forlater landet uten hensikt å vende tilbake.

Artiklene 10 til 12 regulerer blant annet adgangen til å få medregnet perioder i den andre avtalestaten for å åpne rett til «Syketrygd, tuberkulosestrygd og barseltrygd».

Barnetrygd er regulert i artikkel 13. Bestemmelsen legger opp til likebehandling, men for Norges del med et vilkår om at en av foreldrene har vært bosatt i Norge i seks måneder før kravet settes frem.

Avtalen inneholder også bestemmelser om yrkesskader og yrkessykdommer, blant annet rett til likebehandling og eksport, se artiklene 14 og 15.

Hva gjelder «Arbeidsløshetsstrygd» er bestemmelsene i avtalen i praksis begrenset til å varsle at det skal inngås en avtale mellom statene om hvilke vilkår som må være oppfylt for at perioder i den andre avtalestaten skal medregnes, se artikkel 16.

Avtalen gir personene som er omfattet av den, anledning til å fremsette krav på begge avtalepartenes offisielle språk, se artikkel 23, og klager eller anker som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 22, slik at eventuelle frister avbrytes.

Avtalen forutsetter at den skal ledsages av:

- en administrasjonsavtale, se artikkel 17,
- en særskilt avtale med supplerende regler om gjennomføringen av bestemmelsene om avgiftsrefusjon, se artikkel 7 og
- en særskilt avtale om hvilke vilkår som må være oppfylt for at perioder i den andre avtalestaten skal medregnes med hensyn til arbeidsløshetsstrygd artikkel 16.

Det kan imidlertid ikke ses å ha blitt inngått slike avtaler.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 2.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.4 Noteveksling av 26. juni 1968 mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om gjensidighet ved utbetaling av sosiale trygdeytelser til det annet lands statsborgere

Norge og Amerikas Forente Stater inngikk ved noteveksling en overenskomst om gjensidighet ved utbetaling av sosialtrygdytelse til den andre statens statsborgere 26. juni 1968. Se omtale av denne under punkt 2.3.27.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 3.

Notevekslingen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.5 Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Det sveitsiske forbund om sosial trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Sveits ble undertegnet i Bern 21. februar 1979. Den trådte i kraft 1. november 1980.

Det europeiske frihandelsforbund (EFTA) består i dag av Island, Liechtenstein, Norge og Sveits. Sveits er den eneste EFTA-staten som ikke er medlem av EØS, og er følgelig ikke omfattet av EØS-avtalen. Sveits har imidlertid inngått bilaterale avtaler med EU på en rekke områder, blant annet en avtale som gjelder fri bevegelighet for personer inkludert koordinering av trygdeytelser. Som en tilpasning til avtalene mellom Sveits og EU, ble EFTA-konvensjonen revidert med virkning fra 2002, slik at forordning 1408/71 og den tidligere gjennomføringsforordningen, rådsforordning (EØF) nr. 574/72 av 21. mars 1972 om regler for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse av trygdeordninger på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor Fellesskapet (heretter «forordning 574/72»), også skulle gjelde mellom Sveits og EØS/EFTA-statene Island, Liechtenstein og Norge.

Avtalen er revidert med virkning fra 1. januar 2016 og tilpasset den nye trygdeforordningen og gjennomføringsforordningen. Dermed vil koordineringen av trygderettigheter på grunnlag av trygdeforordningen, gjelde også i forhold til Sveits, jf. artikkel 8 i trygdeforordningen. Som følge av denne bestemmelsen, har trygdeavtalen mellom Norge og Sveits blitt fortrent av bestemmelsene i trygdeforordningen så langt de rekker. Visse bestemmelser i trygdeavtaler som er inngått før datoen for anvendelse av forordningen, får imidlertid fortsatt anvendelse, forutsatt at de er gunstigere for mottakerne m.m. Slike bestemmelser må være oppført i vedlegg II til trygdeforordningen i EFTA-konvensjonen, jf. omtale av artikkel 6 nedenfor.

Avtalens geografiske virkeområde er definert i artikkel 2. For Norges del er Norges territorium omfattet, og kontinentalsokkelen er også inkludert.

Avtalens personelle virkeområde er i artikkel 4 begrenset til de to avtalestatenes statsborgere, og deres familiemedlemmer og etterlatte, når ikke annet er bestemt. I henhold til sluttprotokollen er også flyktninger og statsløse og deres familiemedlemmer omfattet. Fra dette utgangspunktet gjelder en del unntak for lovvalgsbestemmelsene.

Avtalens materielle virkeområde er i artikkel 3 for Norges del definert som folketrygdloven av 1966, med unntak av bestemmelsene om arbeidsløshetsytelser og lovene om særtillegg og kompensasjonstillegg. De aktuelle lovene det er vist til, er alle opphevet. Det fremgår imidlertid av artikkel at avtalen også får anvendelse på lover og forskrifter som kodifiserer, endrer eller utfyller disse lovene. Det må derfor legges til grunn at avtalens materielle virkeområde i dag omfatter de av ytelsene som er tatt inn i den någjeldende folketrygdloven. Avtalen omfatter ikke barnetrygd.

Likebehandlingsprinsippet er slått fast i artikkel 5. Artikkel 6 regulerer rett til eksport av kontantytelser. Artikkel 6 nr. 2 er oppført i vedlegg II til trygdeforordningen i EFTA-konvensjonen og får fortsatt anvendelse. Bestemmelsen sikrer at sveitsiske statsborgere likestilles med norske statsborgere med hensyn til eksport til tredjestater.

Avtalen del II inneholder bestemmelser som regulerer lovvalg i grensekryssende tilfeller. Etter hovedregelen i artikkel 7, skal personer som er i inntektsgivende arbeid, være underlagt lovgivningen til arbeidsstaten. Personer som er i inntektsgivende arbeid i begge stater, skal være underlagt bostedsstatens lovgivning og det samme gjelder ikke-yrkesaktive.

Lovvalg for utsendte arbeidstakere er regulert i artikkel 8. Personer som sendes ut av arbeidsgiver for å arbeide i den andre staten, skal i de første tolv månedene fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning. Dersom utsendingstiden varer lenger, kan avtalestatene unntaksvis bli enige om å forlenge utsendelsesperioden. Videre gis bestemmelser om lovvalg for arbeidstakere i landtransportforetak, arbeidstakere i flyselskap og om offentlig ansatte som sendes ut. Det er viktig å merke seg at disse bestemmelsene gjelder for alle arbeidstakere som er medlem i en av avtalepartenes lovgivninger, uten hensyn til statsborgerskap. Ettersom EFTA-konvensjonen bare gjelder EFTA-borgere, anvendes bestemmelsen i dag ved utsendelse av EU-borgere og borgere av stater utenfor EØS/EFTA som sendes fra Sveits til Norge.

Avtalen har særskilte bestemmelser om lovvalg for diplomatisk og konsulært personell, se artikkel 9. Besetning på skip i utenriksfart skal være underlagt flaggstatens lovgivning, se artikkel 10. Videre har artikkel 10 særskilte bestemmelser for personer som er i virksomhet på den norske kontinentalsokkelen. Disse skal være underlagt norsk lovgivning.

I henhold til artikkel 11 kan kompetente myndigheter, etter søknad fra arbeidsgiver og arbeidstaker, avtale unntak fra bestemmelsene i artiklene 7 til 10.

Avtalens del III inneholder særskilte bestemmelser om trygdeytelsene.

I artiklene 15 til 20 er det blant annet gitt regler om likebehandling, sammenlegging av perioder for å gi rett til norske ytelser ved uførhet, alderdom og død og beregning av disse ytelsene. Videre er det gitt bestemmelser om attføringsytelser, utdanningsstønad, grunn- og hjelpestønad og forsørgingstillegg (disse følger av sluttprotokollen).

Andre kapitler i del III gjelder ytelser ved yrkesskade og yrkessykdom. Bestemmelsene regulerer blant annet likebehandling, se artikkel 21, og lovvalg, se artikkel 24.

Avtalen gir personene som er omfattet av den, anledning til å fremsette krav på avtalepartenes offisielle språk i tillegg til engelsk, se artikkel 28, og søknader, erklæringer og rettsmidler som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, slik at eventuelle frister avbrytes, se artikkel 29.

Det følger av artikkel 35 at «Sluttprotokollen», undertegnet samtidig med avtalen, skal utgjøre en del av avtalen. Sluttprotokollen inneholder en rekke bestemmelser som presiserer og supplerer bestemmelsen omtalt ovenfor, og de viktigste er omtalt ovenfor.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 6.

Avtalen, med den tilhørende sluttprotokollen, er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.6 Administrasjonsavtale om gjennomføringen av overenskomsten mellom Norge og Sveits om sosial trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Sveits er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet 22. september 1980, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. november 1980. Med henvisning til selve avtalen artikkel 21 nr. 4 er det også utarbeidet et «tillegg» til administrasjonsavtalen som omhandler proteser, større apparater og naturalytelser av betydelig omfang og pris.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Sveits skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner og det er gitt en bestemmelse om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Videre er det bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, det er retningslinjer for medisinske undersøkelser, avregning av ytelser og fordeling av administrasjonskostnader og kostnader i forbindelse med medisinske undersøkelser. Videre finnes det en bestemmelse om utveksling av statistikk mellom statene.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen flere bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artiklene 4 og 5 som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Videre gis det i artiklene 6 og 8 bestemmelser om fremsettelse av krav om uførepensjon og underretning om vedtak, og tilsvarende for yrkesskade og yrkessykdommer i artiklene 11 og 12.

Av artiklene 18 og 19 fremgår at det er enkeltpersoners ansvar å fremlegge nærmere angitte attestasjoner i forbindelse med krav om sykepenge. Av artikkel 20 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottaker.

Det følger av tillegget til administrasjonsavtalen hva som i henhold til selve avtalen artikkel 21 nr. 4 skal anses som proteser, større apparater og andre naturalytelser av betydelig omfang og pris. Dette vil være blant annet proteser, ortopedisk skotøy, parykker,

hørselshjelpemidler, tannproteser med videre. I tillegg er det og fastsett hva som regnes som en betydelig pris, henholdsvis 500 francs for Sveits, og 1 500 kroner for Norge. Disse beløpene er imidlertid ikke regulert siden avtalen trådte i kraft.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 7.

Avtalen med tilhørende tillegg er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.7 Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Tyrkia om sosial trygghet

Trygdeavtalen mellom Norge og Tyrkia ble undertegnet i Oslo 20. juli 1978. Avtalen trådte i kraft 1. juni 1981.

Artikkel 1 regulerer det geografiske virkeområdet for avtalen, og slår fast at statenes territorium er omfattet. For Norges del inkluderes kontinentalsokkelen.

Avtalens personelle virkeområde er i artikkel 3 begrenset til de to avtalestatenes statsborgere.

Det materielle virkeområdet er i artikkel 2 for Norges del definert som lovene om folketrygd (av 1966), særtillegg, kompensasjonstillegg og barnetrygd (av 1946). De aktuelle lovene det er vist til, er alle opphevet. Det fremgår imidlertid av artikkel 2 at avtalen også får anvendelse på lover som endrer disse lovene. Det må derfor legges til grunn at avtalens materielle virkeområde i dag omfatter någjeldende folketrygdlov og barnetrygdlov.

Artikkel 3 inneholder en likebehandlingsbestemmelse, hvor det fremgår at de omfattede personene skal likebehandles.

Avtalen inneholder enkelte bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller.

Det følger av artikkel 4 at personer som er sendt av arbeidsgiveren for å arbeide i den andre staten, fortsatt skal være underlagt utsendingsstatens lovgivning i en periode på inntil tolv måneder. Denne bestemmelsen er ikke begrenset til de to statenes statsborgere. Bestemmelsen omfatter også medfølgende familiemedlemmer. Ved enighet mellom statene, kan unntaksperioden forlenges ut over tolv måneder.

Avtalen har i artikkel 4 særskilte bestemmelser om lovvalget for reisende personell i jernbanedrift og veitransport, personell i luftfart og sjøfolk. Artikkelen har også særlige lovvalgsregler for arbeid på norsk kontinentalsokkel og for arbeid på norske innretninger på utenlands kontinentalsokkel. Det slås videre særskilt fast at norske lovvalgsregler skal gjelde for arbeid på Svalbard og Jan Mayen, med unntak for utsendte arbeidstakere.

Artikkel 5 inneholder særskilte lovvalgsregler for diplomatisk og konsulært personell.

Artikkel 6 gir de to statene en generell hjemmel for å avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsreglene.

Artiklene 7 til 9 inneholder nærmere bestemmelser om ytelser ved sykdom, svangerskap og nedkomst, samt barnetrygd og stønad ved arbeidsløshet. Bestemmelsene innebærer kun

rett til likebehandling, og gir derfor ikke større rettigheter enn det som allerede følger av norsk rett.

Artikkel 10 sikrer rett til likebehandling med hensyn til stønad ved dødsfall, og at slik stønad ytes selv om vedkommende dør utenfor det landet der vedkommende var trygdedekket.

Avtalen inneholder også bestemmelser om yrkesskader og yrkessykdommer, og regulerer blant annet rett til likebehandling, se artiklene 11 og 12.

Avtalen regulerer stønad ved alderdom, uførhet og til etterlatte. Artikkel 13 pålegger Norge å eksportere alderspensjon, etterlattepensjon og uførepensjon til Tyrkia, og sikrer at tyrkiske statsborgere likestilles med norske statsborgere med hensyn til eksport til tredjestater. Avtalen gir ikke rett til sammenlegging av opptjenings tid for å gi rett til ytelse, og den inneholder heller ikke egne beregningsregler.

Avtalen gir personene som er omfattet av den, anledning til å henvende seg til avtalestatenes myndigheter på begge avtalepartenes offisielle språk, samt engelsk, se artikkel 17, og krav, utsagn og anker som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 19, slik at eventuelle frister avbrytes.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 8.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.8 Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomsten om sosial trygghet mellom Kongeriket Norge og Republikken Tyrkia

Trygdeavtalen mellom Norge og Tyrkia er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet 30. juli 1978, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. juni 1981. Administrasjonsavtalen har, med hjemmel i artikkel 2, et særskilt vedlegg med kontaktinformasjon for de to statenes kontaktorganer.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Tyrkias skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og dette er nærmere spesifisert i vedlegget til avtalen. Videre forutsettes at det skal fastsettes blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Det er gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av administrasjonskostnader og kostnader i forbindelse med medisinske undersøkelser. Videre finnes det en bestemmelse om utveksling av statistikk mellom statene samt at det bestemmes at administrasjonsspråket skal være engelsk. I tillegg finnes det en bestemmelse om fastsettelse av voldgiftsrett.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen flere bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 3 som har

særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg, blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Videre gis det i artikkel 6 bestemmelser om fremsettelse av krav om uførepensjon og underretning om vedtak.

I artikkel 10 pålegges enkeltpersoner en plikt til å informere om endringer i sin livssituasjon som kan ha betydning for deres rettigheter og plikter. Av artikkel 11 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 9.

Avtalen med tilhørende vedlegg er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.9 Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Portugal om sosial trygghet

Trygdeavtalen mellom Norge og Portugal ble undertegnet i Oslo 5. juni 1980. Avtalen trådte i kraft 1. september 1981. Fra og med 1994 har avtalen i det alt vesentlige blitt fortrent av trygdekoordineringsreglene i EØS-avtalen.

Avtalens geografiske virkeområde er definert i artikkel 1 nr. 1, og slår fast at statenes territorium er omfattet. For Norges del inkluderes kontinentalsokkelen. Det personelle virkeområdet er regulert i artikkel 3. Med unntak av bestemmelsen om utsendte arbeidstakere i artikkel 8, gjelder avtalen kun for avtalestatenes statsborgere, eventuelle familiemedlemmer som avleder rettigheter fra disse, og for flyktninger og statsløse.

Det materielle virkeområdet er i artikkel 2 for Norges del definert som lovene om folketrygd (av 1966), særtillegg, kompensasjonstillegg og barnetrygd (av 1946). De aktuelle lovene det er vist til, er alle opphevet. Det fremgår imidlertid at avtalen også får anvendelse på lover som endrer disse lovene. Det må derfor legges til grunn at avtalens materielle virkeområde i dag omfatter någjeldende folketrygdlov og barnetrygdlov.

Likebehandlingsprinsippet er slått fast i artikkel 4. Artikkel 5 gir adgang til eksport av alderspensjon, uførepensjon, pensjon tilstått på grunn av yrkesskade eller yrkessykdom eller stønad ved dødsfall til personer som er omfattet av avtalens personkrets og som er bosatt i den andre avtalestaten. Artikkel 6 gir den samme personkretsen rett til å bli likebehandlet med den utbetalende statens egne statsborgere, med hensyn til eksport under bosetting i tredjeland.

Avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller, se artiklene 7 til 10. Hovedregelen for personer som er i inntektsgivende arbeid, er at de skal være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten, se artikkel 7. Videre skal ikke-yrkesaktive personer være underlagt lovgivningen i bostedsstaten.

Personer som er sendt av arbeidsgiveren for å arbeide i den andre staten, skal fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning i en periode på inntil tolv måneder. Avtalestatene kan bli enige om å forlenge dette ut over tolv måneder. Denne bestemmelsen gjelder uavhengig av den utsendte arbeidstakerens statsborgerskap.

Det gjelder særskilte bestemmelser for reisende personell i jernbane eller landtransportforetak, samt besetningsmedlemmer på luftfartøy og andre ansatte i

luftfartsselskap, se artikkel 8. Sjøfolk som er bosatt på territoriet til en av avtalestatene, skal være underlagt lovgivningen til flaggstaten, se artikkel 9. Artikkel 9 inneholder også en særskilt lovvalgsregel for arbeid på norsk kontinentalsokkel. Det er gitt egne bestemmelser om diplomatisk og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter, se artikkel 10.

I henhold til artikkel 11 kan de to avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene for personer eller grupper av personer.

Avtalen del III inneholder særskilte bestemmelser om trygdeytelsene. Artiklene 12 til 15 gjelder ytelser ved sykdom, svangerskap og nedkomst. Artikkel 12 inneholder en generell bestemmelse om sammenlegging av tid for å oppnå rett til ytelser. Artikkel 13 sikrer rett til helsetjenester, dersom det oppstår behov for øyeblikkelig hjelp under midlertidig opphold på den andre partens territorium, forutsatt at slik rett følger av oppholdsstatens nasjonale lovgivning. Det avgrenses mot planlagt behandling. Helsetjenestene skal ytes i oppholdsstaten etter dens egen lovgivning og den skal selv dekke kostnadene. I henhold til artikkel 14 skal familiemedlemmer til personer som er bosatt og trygdedekket i en av avtalestatene, men som selv er bosatt på den andre statens territorium, få helsetjenester i den staten der de selv er bosatt, etter denne statens egen lovgivning og den skal selv dekke kostnadene. Artikkel 15 regulerer retten til helsetjenester for pensjonister. Artiklene 16 til 22 gir særskilte bestemmelser om anvendelsen av norsk lovgivning om alderdom, uførhet og ytelser til etterlatte, mens artiklene 23 til 27 gir tilsvarende bestemmelser om anvendelsen av portugisisk lovgivning om de samme ytelsene.

De særlige bestemmelsene for Norge innebærer blant annet at norsk og portugisisk opptjening kan legges sammen for å åpne rett til norske pensjoner, se artikkel 16. I artiklene 17 til 22 gis bestemmelser om beregning av norske pensjonsytelser. Den praktiske betydningen av disse bestemmelsene i dag, er at portugisiske sjøfolk med fartstid tilbake til oktober 1981 får medregnet også perioder mellom oktober 1981 og januar 1994 (EØS-avtalens ikrafttredelse) ved behandlingen av sine pensjonsaker.

Artiklene 28 og 29 innebærer rett til likebehandling med hensyn til barnetrygd og stønad ved arbeidsløshet.

Artikkel 30 regulerer stønad ved dødsfall.

Avtalen inneholder også bestemmelser om yrkesskader og yrkessykdommer, se artikkel 31.

Avtalen gir personene som er omfattet av avtalen, anledning til å fremsette krav på begge avtalepartenes offisielle språk, se artikkel 33, og krav, meddelelser og anke som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 35, slik at eventuelle frister avbrytes.

Avtalen har en «Protokoll», som ble undertegnet sammen med avtalen, og som «... skal utgjøre en integrerende del ...» av den. Den inneholder kun to bestemmelser. Nr. 1 innebærer at artikkel 13 om helsetjenester ikke skal gjelde for personer som er bosatt i Portugal, under midlertidig opphold på Svalbard, Jan Mayen eller i de norske bilandene. Nr. 2 innebærer at portugisiske statsborgere som arbeider på norske skip i utenriksfart,

bare skal være undergitt norsk lovgivning om stønad ved arbeidsløshet dersom de er bosatt i en nordisk stat.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 10.

Avtalen med tilhørende protokoll er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.10 Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomsten om sosial trygghet mellom Kongeriket Norge og Republikken Portugal

Trygdeavtalen mellom Norge og Portugal er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet 15. desember 1980, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. september 1981. Administrasjonsavtalen har, med hjemmel i artikkel 2, et særskilt vedlegg med kontaktinformasjon for de to statenes kontaktorganer

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Portugal skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og dette er nærmere spesifisert i vedlegget til avtalen. Videre forutsettes at det skal fastsettes blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Det er gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av administrasjonskostnader og kostnader i forbindelse med medisinske undersøkelser. Det finnes også en bestemmelse om fastsettelse av voldgiftsrett.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen flere bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 3 som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg, blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Videre gis det i artikkel 6 en bestemmelse om fremleggelse av dokumentasjon for rett til medisinsk stønad. Artikkel 7 har bestemmelser om fremsettelse av krav om uførepensjon og underretning om vedtak.

I artikkel 10 pålegges enkeltpersoner en plikt til å informere om endringer i sin livssituasjon som kan ha betydning for deres rettigheter og plikter. Av artikkel 11 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 11.

Avtalen med vedlegg er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.11 Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Hellas om sosial trygd med protokoll

Trygdeavtalen mellom Norge og Hellas ble undertegnet i Athen 12. juni 1980. Avtalen trådte i kraft 1. juni 1983. Fra og med 1994 har avtalen i det alt vesentlige blitt fortrent av trygdekoordineringsreglene i EØS-avtalen.

Avtalens geografiske virkeområde er definert i artikkel 1 nr. 1, ved at avtalen gjelder for Norge og Hellas, samt for avtalestatenes kontinentalsokkel.

Det personelle virkeområdet er regulert i artikkel 3. Avtalen gjelder i utgangspunktet kun for avtalestatenes statsborgere. Artikkelen inneholder også en generell bestemmelse om likebehandling, hvilket blant annet innebærer rett til å omfattes av den andre avtalestatens lovgivning.

Det materielle virkeområdet er i artikkel 2 for Norges del definert som lovene om folketrygd (av 1966), sært tillegg, kompensasjonstillegg og barnetrygd (av 1946). De aktuelle lovene det er vist til, er alle opphevet. Det fremgår imidlertid at avtalen også får anvendelse på lover som endrer disse lovene. Det må derfor legges til grunn at avtalens materielle virkeområde i dag omfatter någjeldende folketrygdlov og barnetrygdlov.

Avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller, se artiklene 4 til 8. Personer som er sendt av arbeidsgiveren for å arbeide i den andre staten, skal fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning i en periode på inntil tolv måneder, se artikkel 4. Avtalestatene kan bli enige om å forlenge dette ut over tolv måneder. Bestemmelsen gjelder uavhengig av statsborgerskap og får også anvendelse på medfølgende familiemedlemmer.

Avtalen har også bestemmelser om lovvalg for reisende personell i jernbanedrift og veitransport og personell i luftfartsselskap, se artikkel 4. Videre har avtalen bestemmelser om personer som arbeider på avtalestatenes kontinentalsokler. Også for arbeidstakere på kontinentalsokkelen utvides personkretsen til alle arbeidstakere uavhengig av nasjonalitet, se artikkel 5. For sjøfolk gjelder flaggstatsprinsippet, se artikkel 5. Det gjelder særskilte bestemmelser for diplomatisk og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter, se artikkel 6.

I henhold til artikkel 7 kan de to avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene.

Avtalen del II inneholder særskilte bestemmelser om trygdeytelsene. Artiklene 10 til 13 gjelder ytelser ved sykdom, svangerskap og nedkomst, barnetrygd, stønad ved arbeidsløshet og stønad ved dødsfall. Bestemmelsene sikrer likebehandling og sammenlegging for å åpne rett til ytelser etter gresk lovgivning.

Avtalen inneholder også bestemmelser om yrkesskader og yrkessykdommer, blant annet rett til sammenlegging, se artiklene 14 og 15.

Artikkel 16 inneholder bestemmelser om anvendelse av norsk lovgivning for alderspensjon, etterlatteytelser og uføreytelser, herunder grunn- og hjelpestønad. Bestemmelsen inneholder generelle likebehandlingsregler samt bestemmelser om eksport av ytelser til personer bosatt i Hellas.

I henhold til artikkel 21, skal korrespondanse mellom myndigheter og personer føres på fransk eller engelsk, men en henvendelse skal behandles selv om den er skrevet i den andre statens offisielle språk. Krav, utsagn og anke som settes frem for en av

avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 23, slik at eventuelle frister avbrytes.

Avtalen har en «Protokoll», som ble undertegnet sammen med avtalen, og som «... skal utgjøre en integrerende del ...» av den. Den inneholder kun en bestemmelse om at greske statsborgere som arbeider på norske skip i utenriksfart, bare skal være undergitt norsk lovgivning om stønad ved arbeidsløshet dersom de er bosatt i en nordisk stat.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 12.

Avtalen med protokoll, er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.12 Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Hellas om sosial trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Hellas er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i Oslo 12. desember 1980, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. juni 1983. Administrasjonsavtalen har, med hjemmel i artikkel 2, et særskilt vedlegg med kontaktinformasjon for de to statenes kontaktorganer.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Hellas skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og dette er nærmere spesifisert i vedlegget til avtalen. Videre forutsettes at det skal fastsettes blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Det er gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, og det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av administrasjonskostnader og kostnader i forbindelse med medisinske undersøkelser. Det finnes også en bestemmelse om fastsettelse av voldgiftsrett.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen flere bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 3 som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Artikkel 7 har bestemmelser om fremsettelse av krav om uførepensjon og underretning om vedtak.

I artikkel 9 pålegges enkeltpersoner en plikt til å informere om endringer i sin livssituasjon som kan ha betydning for deres rettigheter og plikter. Av artikkel 10 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 13.

Avtalen med tilhørende vedlegg er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.13 Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Québec

Trygdeavtalen mellom Norge og Québec ble undertegnet 29. oktober 1987. Avtalen trådte i kraft 1. april 1988.

Av trygdeavtalen mellom Norge og Canada, se punkt 2.3.41, fremgår av artikkel 31 at Norge kan inngå avtaler med myndighetene i en av Canadas provinser «... vedrørende alle trygdeområder innenfor kanadisk provinsjurisdiksjon når disse avtaler ikke er uforenlige med bestemmelsene i denne avtale». Den tidligere trygdeavtalen med Canada hadde en tilsvarende bestemmelse i artikkel 33. Den någjeldende avtalen med provinsen Québec er inngått på bakgrunn av den tidligere avtalen med Canada, men den gjelder fortsatt uendret mellom Norge og Québec.

Avtalens geografiske virkeområde følger indirekte av definisjonen av «territorium» i artikkel 1. For Norges del får avtalen virkning på Norges territorium, inkludert Svalbard og Jan Mayen. I tillegg får enkelte nærmere angitte bestemmelser også virkning på kontinentalsokkelen, se artikkel 7.

Avtalens personelle virkeområde er regulert i artikkel 3 og omfatter alle som er eller har vært omfattet av en eller begge avtalepartenes trygdelovgivning, uten begrensning med hensyn til statsborgerskap. Også personer som avleder rettigheter fra slike personer, er omfattet.

Avtalens materielle virkeområde er regulert i artikkel 2. For Norges del er det definert som bestemmelsene i lov om folketrygd (av 1966) om medisinsk stønad, alderspensjon, uførepensjon, gravferdshjelp, etterlattepensjon og ytelser ved yrkessykdom og yrkesskade, samt lov om særtillegg (av 1969) og lov om kompensjonstillegg (av 1969). Alle disse lovene er opphevet, men i henhold til bestemmelsen i artikkel 2 får avtalen anvendelse på lov eller forskrift som endrer, utvider eller erstatter nevnte lovgivning. Følgelig legges det til grunn at avtalens materielle virkeområde i dag omfatter tilsvarende lovgivning i någjeldende folketrygdlov. Avtalen omfatter ikke barnetrygd.

Artikkel 4 fastslår som den generelle hovedregelen at alle som omfattes av avtalens personkrets, uavhengig av statsborgerskap, skal likebehandles med avtalepartens egen statsborgere ved anvendelse av denne partens lovgivning. For Québec er «statsborger» definert som kanadiske statsborgere bosatt i Québec, se artikkel 1 bokstav b. Etter bestemmelsen i artikkel 9 om statsansatte, skal kanadiske statsborgere som ikke bor i Québec, men som er eller har vært underlagt Québechs lovgivning, regnes som statsborgere av Québec ved anvendelse av avtalen.

Artikkel 5 inneholder bestemmelser om eksport av ytelser som er omfattet av avtalen, til personer som er bosatt på territoriet til den andre avtaleparten. Videre følger det av bestemmelsen at eksport til tredjeland følger nasjonal lovgivning, men slik at det kreves likebehandling av avtalepartenes statsborgere.

Artiklene 6 til 10 inneholder bestemmelser som regulerer lovvalg i grensekryssende tilfeller. Etter hovedregelen i artikkel 6 skal arbeidstakere og selvstendige næringsdrivende være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten.

Lovvalg for utsendte arbeidstakere er regulert i artikkel 7. Personer som sendes ut av sin arbeidsgiver for å arbeide på den andre avtalepartens territorium, skal fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning, forutsatt at de fortsetter å være ansatt og lønnet av samme arbeidsgiver. Maksimal utsendingsperiode er 3 år. Bestemmelsen regulerer også arbeid på kontinentalsokkelen.

I artikkel 8 reguleres lovvalg for besetningsmedlemmer på skip. Det gjelder særskilte bestemmelser om lovvalg for statsansatte og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter, se artikkel 9. I henhold til artikkel 10 kan avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene for enkeltpersoner eller grupper av personer.

Avtalens del III inneholder særskilte bestemmelser om trygdeytelsene. For Norge fremgår regler om norsk lovgivning i Avsnitt B. I artiklene 12 og 13 er det gitt bestemmelser om sammenlegging av trygdetid og beregning av alderspensjon. I artiklene 14 og 15 er det gitt bestemmelser om sammenlegging av trygdetid og beregning av uførepensjon. Artikkel 17 bestemmer at artiklene 14, 15 og 16 får tilsvarende anvendelse for etterlattepensjon. Artikkel 18 inneholder bestemmelser om grunn- og hjelpestønad og stønad til barnetilsyn, men gir ikke større rettigheter enn det som følger av folketrygdloven. Artiklene 21 til 24 inneholder bestemmelser om yrkesskade og yrkessykdommer. Artiklene 25 til 30 inneholder bestemmelser om helsetjenester for den trygdede og dennes familiemedlemmer. Det følger av artikkel 25 at bestemmelsene i avtalen gjelder for stønad til helsetjenester etter Québecs lovgivning og medisinsk stønad etter kapittel 2 i folketrygdloven av 1966 (någjeldende kapittel 5 i folketrygdloven av 1997). Artikkel 26 har bestemmelser om rett til stønad til helsetjenester i tilflyttingsstaten ved skifte av bosted fra en parts territorium til en annen. Artikkel 27 omhandler rett til stønad i oppholdsstaten når den trygdede er bosatt på den andre partens territorium. Artikkel 28 gjelder stønad til helsetjenester for utsendte arbeidstakere. Videre har artikkel 29 en egen bestemmelse om rett til stønad ved helsetjenester i studiestaten for studenter som er underlagt den andre partens lovgivning. Det følger av artikkel 30 at det organet som yter stønad ved helsetjenester, selv skal bære kostnadene ved disse ytelsene. Det skal med andre ord ikke foretas et etterfølgende refusjonsoppgjør mellom avtalepartene.

I henhold til artikkel 32 skal korrespondanse mellom myndigheter og personer føres på partenes offisielle språk.

I henhold til artikkel 38 skal et krav, erklæring eller en anke som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, anses for å ha blitt fremsatt for begge med hensyn til fristavbrytelse.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 14.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.14 Administrasjonsavtale til avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Québec

Trygdeavtalen mellom Norge og Québec er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i Québec 29. oktober 1987, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. april 1988.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Québec skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og det er gitt en bestemmelse om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Det er gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, og det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av administrasjonskostnader og kostnader i forbindelse med medisinske undersøkelser. Videre finnes det en bestemmelse om utveksling av statistikk mellom statene.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen flere bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 3, som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Artikkel 6 har bestemmelser om fremsettelse av krav om uførepensjon og underretning om vedtak. I artikkel 7 finnes bestemmelser som regulerer krav om ytelser ved yrkesskade og yrkessykdom. Blant annet må enkeltpersoner fremlegge nærmere spesifiserte attester. Av artikkel 8 følger blant annet krav til registrering og fremleggelse av nærmere spesifiserte attester for rett til stønad ved svangerskap, fødsel og sykdom i Québec, og av artikkel 9 følger tilsvarende krav til attester for rett til ytelser ved sykdom, svangerskap og fødsel i Norge.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 15.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.15 Avtale mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Ungarn om medisinsk stønad under midlertidig opphold i utlandet

Avtalen ble undertegnet 17. juli 1991 i henhold til fullmakt gitt ved kongelig resolusjon av 4. juli samme år. Avtalen trådte i kraft 1. juli 1992. Fra og med 1994 har avtalen i det alt vesentlige blitt fortrent av trygdekoordineringsreglene i EØS-avtalen, og har ikke lenger særlig praktisk betydning. Avtalen har imidlertid en videre personkrets enn trygdeforordningen, siden den ikke er begrenset til å omfatte statsborgere av avtalestatene, men omfatter alle som er medlemmer i folketrygden. I motsetning til trygdeforordningen, får avtalen også anvendelse under opphold på Svalbard og Jan Mayen. Avtalen har i tillegg bestemmelser om at behandlingsutgiftene skal dekkes av hver av avtalestatene og ikke gi grunnlag for refusjon, med andre ord et gjensidig refusjonsavkall.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 16.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.16 Overenskomst om refusjon av utgifter på trygdeområdet mellom de kompetente myndigheter i Kongeriket Norge og Republikken Østerrike

Avtalen ble undertegnet 17. desember 1996 i henhold til fullmakt gitt ved kongelig resolusjon av 22. mars samme år. Avtalen trådte i kraft 17. desember 1996.

Avtalen gjelder avkall på refusjon av utgifter til helsetjenester mellom statene, inngått i henhold til de tidligere forordningene på trygdeområdet, forordningene 1408/71 og 574/72. Avtalen er videreført etter den någjeldende trygdeforordningen.

Det fremgår av artikkel 1 at formålet med avtalen er å forenkle refusjonsoppgjøret mellom de kompetente institusjonene i avtalestatene.

Artiklene 2 til 5 har detaljerte regler om i hvilke tilfeller det ikke gis refusjon for utgifter til helsetjenester mellom avtalestatene. Refusjonsavkallet omfatter i hovedsak arbeidstakere og deres familiemedlemmer som bor i en annen stat enn arbeidsstaten.

Det fremgår av Prop. 71 L (2021–2022) *Endringer i folketrygdloven (synliggjøring av folkerettslige forpliktelser til trygdekoordinering)* punkt 4.4.7 side 22, at Østerrike har sagt opp avtalen om refusjonsavkall. Det gjelder imidlertid bare i forhold til EØS-borgere. Avtalen får fortsatt anvendelse for helsetjenester som ytes til tredjelandsborgere i de respektive statene. Dette har sammenheng med at tredjelandsborgere er omfattet av trygdeavtalen mellom Norge og Østerrike, jf. omtale under punkt 2.3.21.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 17.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.17 Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Slovenia om traktatsuksesjon

I henhold til kongelig resolusjon av 25. oktober 1996, er det inngått en avtale mellom Norge og Slovenia som sikrer videreføring av flere avtaler mellom Norge og Jugoslavia. Det følger av denne avtalen nr. 4 at "Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderale Republikk Jugoslavia om sosial trygghet" av 22. november 1974 med protokoll, fortsatt skal anvendes mellom Norge og Slovenia.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 6. mars 1997, med virkning fra tidspunktet Slovenia ble selvstendig, 25. juni 1991. Avtalen sikrer kontinuitet i anvendelsen av konvensjonen fra 1974 mellom Norge og Slovenia. Det er ikke foretatt noen endringer i konvensjonen. Fra 1. mai 2004 ble Slovenia medlem av EU, og EØS-avtalen ble fra samme tidspunkt gjort gjeldende for Slovenia. Avtalen har derfor i det alt vesentlige blitt fortrent av trygdekoordineringsreglene i EØS-avtalen.

Avtalens geografiske virkeområde er definert i artikkel 1. For Norges del gjelder avtalen for Norge, herunder Svalbard, Jan Mayen og norske biland og på norsk kontinentalsokkel.

Det følger av artikkel 3 at avtalen har et begrenset personelt virkeområde, ved at den er begrenset til avtalestatenes statsborgere. Bestemmelsen regulerer også retten til likebehandling.

Avtalens materielle virkeområde er i artikkel 2 for Norges del definert som lovene om folketrygd (av 1966), særtillegg, kompensasjonstillegg og barnetrygd (av 1946). Samtlige lover er i dag opphevet og erstattet av ny lovgivning. Det følger imidlertid av bestemmelsen at konvensjonen skal få anvendelse på all lovgivning som endrer eller utfyller de nevnte lovene.

Avtalen har særskilte lovvalgsbestemmelser. Artikkel 4 regulerer for det første lovvalget for utsendte arbeidstakere. Bestemmelsen gjelder uavhengig av nasjonalitet. Personer som sendes ut av arbeidsgiver for å arbeide i den andre avtalestaten, skal i de første tolv månedene fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning. Dersom utsendingstiden varer lenger, kan avtalestatene bli enige om å forlenge utsendelsesperioden. Videre er det i artikkel 4 gitt bestemmelser om arbeidstakere innen jernbane- og veitransportbedrift og flygende personell i luftfartselskap. Artikkel 5 regulerer lovvalget for diplomatisk og konsulært personell. Artikkel 6 regulerer lovvalget for besetning på skip som fører avtalepartens flagg, arbeidstakere på den norske kontinentalsokkelen og på norske oljeboringsplattformer, samt personer som oppholder seg på Svalbard, Jan Mayen eller i norske biland. I henhold til artikkel 7 kan avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene og fra artikkel 3.

Det følger av artiklene 8 til 15 hvilke ytelser som er omfattet av avtalen.

Artikkel 8 inneholder bestemmelser om stønad ved sykdom, svangerskap og nedkomst. Bestemmelsen er en likebehandlingsregel, og gir ellers ikke rettigheter utover det som følger av nasjonal lovgivning.

Artiklene 9 og 10 regulerer yrkesskade og yrkessykdom, og inneholder blant annet regler om likebehandling.

Artikkel 11 regulerer stønad ved alder, uførhet og til etterlatte. Artikkelen inneholder bestemmelser om likebehandling og adgangen til eksport av disse ytelsene.

Artikkel 13 regulerer barnetrygd, og åpner for at det utbetales norsk barnetrygd for barn som er bosatt på den andre avtalestatens territorium, forutsatt at forelderen er medlem i folketrygden.

Artikkel 14 regulerer stønad ved arbeidsløshet, og inneholder kun en bestemmelse om likebehandling. Bestemmelsen gir dermed ikke rettigheter utover det som følger av nasjonal lovgivning.

Artikkel 15 regulerer stønad ved dødsfall og inneholder likebehandlingsbestemmelser.

I henhold til artikkel 17 skal korrespondanse mellom myndigheter og personer føres på engelsk, men den kan også føres på partenes offisielle språk.

I henhold til artikkel 19 skal et krav, erklæring eller en anke som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, anses for å ha blitt fremsatt for begge med hensyn til fristavbrytelse.

I tillegg til selve avtalen finnes en protokoll, undertegnet samtidig med avtalen, som skal utgjøre en del av avtalen. Protokollen inneholder bestemmelser om gjenlevende ektefeller, jugoslaviske statsborgere i tjeneste på norske skip i utenriksfart samt en presisering som gjelder jugoslavisk lovgivning.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 4.

Både konvensjonen med Jugoslavia med tilhørende protokoll og avtalen med Slovenia er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.18 Gjennomføringsavtale til avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Slovenia om traktatsuksesjon

Traktatsuksesjonsavtalen mellom Norge og Slovenia må anses å omhandle også gjennomføringsavtalen som ledsaget konvensjonen mellom Norge og det tidligere Jugoslavia. Gjennomføringsavtalen ble undertegnet i Oslo 21. september 1978, og trådte i kraft ved undertegningen.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 6. mars 1997, med virkning fra tidspunktet Slovenia ble selvstendig, 25. juni 1991.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Slovenia skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og det er gitt en bestemmelse om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Det er gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av administrasjonskostnader og kostnader i forbindelse med medisinske undersøkelser. Videre er det bestemt at administrasjonsspråket skal være engelsk.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 2, som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. I artikkel 3 gis det bestemmelser om dekning av utgifter til medisinsk stønad. Det fremgår at enkeltpersoner selv må dekke utgiftene, for siden å få utgifter refundert etter gjeldende bestemmelser. Videre gis det i artikkel 4 bestemmelser om fremsettelse av krav om pensjoner, herunder uførepensjon, krav til opplysninger fremlagt av enkeltpersoner og underretning om vedtak. Lignende bestemmelser finnes i artikkel 5 for yrkesskade og yrkessykdommer.

Av artikkel 6 følger det at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 5.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.19 Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Kongeriket Nederland om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Nederland ble undertegnet i Oslo 4. juni 1996. Avtalen trådte i kraft 1. april 1997.

Norge og Nederland inngikk en bilateral trygdeavtale 13. april 1989. Fra og med 1994 har imidlertid begge statene vært omfattet av trygdekoordineringsregimet innenfor EØS. Dette medførte behov for å fremforhandle en ny avtale til erstatning for avtalen fra 1989.

Avtalen fra 1997 dreier seg om presiseringer og tilpasninger av anvendelsen av «forordningen» og «gjennomføringsforordningen» mellom de to avtalestatene. Med «forordningen» menes i avtalen den dagjeldende trygdeforordningen, forordning 1408/71, og med «gjennomføringsforordningen» menes forordning 574/72. Disse forordningene har som nevnt ovenfor blitt erstattet av henholdsvis trygdeforordningen og gjennomføringsforordningen. Det har imidlertid ikke blitt foretatt noen oppdatering av den bilaterale trygdeavtalen mellom Norge og Nederland som følge av at det har kommet nye forordninger.

At avtalen er ment som et supplement, innebærer at det er en relativt kortfattet avtale.

Avtalen inneholder ingen særskilt regulering av det geografiske virkeområdet.

Artikkel 3 regulerer det personelle virkeområdet for avtalen, ved at det i tillegg til personer som er omfattet av det virkeområdet til trygdeforordningen, vises til tre kategorier som ikke var omfattet av det personelle virkeområdet for den dagjeldende trygdeforordningen. Dette gjelder ikke-yrkesaktive statsborgere av de to avtalestatene, tredjelandsborgere og disse gruppenes familiemedlemmer eller etterlatte. Av denne personkretsen er det bare tredjelandsborgere og deres familiemedlemmer/etterlatte som ikke har selvstendige rettigheter etter någjeldende trygdeforordningen.

Avtalens materielle virkeområde er i artikkel 2 definert som det samme virkeområdet som trygdeforordningen har.

Artikkel 4, som regulerer retten til likebehandling, har imidlertid et mer begrenset personelt virkeområde, ved at den er begrenset til statsborgerne fra de to avtalestatene.

Avtalen har særskilte lovvalgsbestemmelser. Artikkel 6 slår fast prinsippet om at man bare skal være trygdedekket i en stat, og det henvises til lovvalgsbestemmelsene i den dagjeldende trygdeforordningen.

I motsetning til trygdeforordningen, inneholder imidlertid den bilaterale trygdeavtalen en særskilt regulering av lovvalget ved arbeid på og utsending til kontinentalsokkelen, se artikkel 7.

Artikkel 8 regulerer lovvalget for utsendte arbeidstakeres medfølgende familiemedlemmer.

Avtalens del III inneholder fire artikler med særskilte bestemmelser om rettigheter til ytelser.

Artikkel 9 innebærer blant annet at trygdeforordningens bestemmelser om sykdom, svangerskap og fødsel, uførhet, alder og dødsfall, yrkesskade og yrkessykdom og gravferdshjelp, samt de relevante bestemmelsene i gjennomføringsforordningen, i hovedsak gis tilsvarende anvendelse for personer som faller inn under den bilaterale trygdeavtalens personelle virkeområde. Det er imidlertid fastsatt enkelte vilkår for at trygdeforordningens bestemmelser om uførhet, alder og dødsfall kan komme til anvendelse for personer som ikke er omfattet av det personelle virkeområdet til trygdeforordningen.

Artikkel 10 har bestemmelser om barnetillegg til alderspensjon og uførepensjon samt barnepensjon.

Artikkel 11 inneholder særskilte vilkår for rett til eksport av norske ytelser.

Artikkel 12 sikrer blant annet tredjelandsborgere adgang til å benytte forordningens bestemmelser om sammenlegging for å åpne rett til ytelser ved arbeidsløshet fra den andre avtalestaten.

I henhold til artikkel 13 kan statene «... om nødvendig [...] bli enige om bestemmelser for gjennomføringen av denne konvensjon». Statene har imidlertid ikke funnet grunn til å inngå en slik administrasjonsavtale.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 18.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.20 Overenskomst om refusjon av utgifter på trygdeområdet mellom de kompetente myndigheter i Kongeriket Norge og Storhertugdømmet Luxembourg

Avtalen ble undertegnet 19. mars 1998 i henhold til fullmakt gitt ved kongelig resolusjon av 20. november 1997. Avtalen trådte i kraft 19. mars 1998 og med tilbakevirkende kraft fra 1. januar 1994.

Avtalen gjelder avkall på refusjon av utgifter til helsetjenester mellom statene, inngått i henhold til de tidligere forordningene 1408/71 og 574/72. Avtalen er videreført etter trygdeforordningen.

Ifølge avtalen skal avtalen tilrettelegge refusjonsoppgjøret mellom avtalestatenes institusjoner.

Avtalen inneholder et generelt refusjonsavkall mellom avtalestatene. Det er gjort unntak for tilfeller der det gis forhåndsgodkjenning (i form av det portable dokumentet S2) for å reise til den andre avtalestaten i den hensikt å motta behandling (planlagt behandling). I slike tilfeller foretas det refusjonsoppgjør mellom avtalestatene basert på faktiske utgifter.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 19.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.21 Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Østerrike om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Østerrike ble undertegnet i Wien 18. oktober 1996. Avtalen trådte i kraft 1. juni 1998.

Norge og Østerrike inngikk en bilateral trygdeavtale 27. august 1985. Fra og med 1994 har imidlertid begge statene vært omfattet av trygdekoordineringsregimet innenfor EØS. Dette medførte behov for å fremforhandle en ny avtale til erstatning for avtalen fra 1985. Avtalen fra 1998 dreier seg om presiseringer og tilpasninger av anvendelsen av «forordningen» og «gjennomføringsforordningen» mellom de to avtalestatene. Med «forordningen» menes i avtalen den dagjeldende trygdeforordningen, forordning 1408/71, og med «gjennomføringsforordningen» menes forordning 574/72. Som nevnt ovenfor har disse forordningene senere blitt erstattet av henholdsvis trygdeforordningen og gjennomføringsforordningen. Det har imidlertid ikke blitt foretatt noen oppdatering av den bilaterale trygdeavtalen mellom Norge og Østerrike som følge av at det har kommet nye forordninger. Det ble imidlertid i brevveksling 7. september 2020 og 16. desember 2020 avtalt noen administrative tilpasninger. Blant annet inngikk statene en avtale om at tredjelandsborgere automatisk skal innvilges en utsendelsesperiode på inntil 24 måneder, det vil si den samme varigheten som følger av trygdeforordningen.

At avtalen er ment som et supplement, innebærer at det er en relativt kortfattet avtale.

Avtalen inneholder ingen særskilt regulering av det geografiske virkeområdet.

Artikkel 3 regulerer det personelle virkeområdet for avtalen, ved at det i tillegg til personer som er omfattet av det personelle virkeområdet til trygdeforordningen, vises til tre kategorier som ikke er omfattet av det personelle virkeområdet for den dagjeldende trygdeforordningen. Dette gjelder ikke-yrkesaktive statsborgere av de to avtalestatene, tredjelandsborgere og disse gruppernes familiemedlemmer eller etterlatte. Av denne personkretsen er det bare tredjelandsborgere og deres familiemedlemmer/etterlatte som ikke har selvstendige rettigheter etter den någjeldende trygdeforordningen.

Avtalens materielle virkeområde er i artikkel 2 definert som det samme virkeområdet som trygdeforordningen har.

Artikkel 4 innebærer rett til likebehandling ved bosetting utenfor en stat der trygdeforordningen får anvendelse. Det er gjort unntak for diplomatisk og konsulært personell med videre.

Artikkel 5 innebærer at med mindre annet er fastsatt i avtalen, skal trygdeforordningen og gjennomføringsforordningen gjelde i forholdet mellom avtalestatene med hensyn til de persongruppene som er omfattet av det personelle virkeområdet for avtalen, men som ikke er omfattet av trygdeforordningens personelle virkeområde. Det følger videre at trygdeforordningen artikkel 3 om likebehandling kun gjelder for norske og østerrikske statsborgere, samt deres familiemedlemmer eller etterlatte. Det gjøres også unntak for trygdeforordningens bestemmelser om uførhet, alder og dødsfall, ytelser ved arbeidsløshet, familieytelser og ytelser til barn som forsørges av pensjonister og til barn som har mistet en eller begge foreldrene.

At ytelser ved uførhet, alder og dødsfall er unntatt fra artikkel 5, innebærer ikke at de er unntatt fra avtalens materielle virkeområde. Det er særskilte bestemmelser i artikkel 7 som oppstiller vilkår for at trygdeforordningens bestemmelser skal gis tilsvarende anvendelse for personer som ikke omfattes av trygdeforordningens personelle virkeområde.

Artikkel 8 inneholder også særskilte vilkår for rett til eksport av norske pensjonsytelser til personer bosatt i andre stater der forordningen kommer til anvendelse.

Artikkel 9 sikrer tredjelandborgere adgang til å benytte forordningens bestemmelser om sammenlegging for å åpne rett til ytelser ved arbeidsløshet fra den andre avtalestaten.

Artikkel 10 har bestemmelser om barnetillegg til alderspensjon og uførepensjon samt barnepensjon.

Ettersom det følger av avtalen at gjennomføringsforordningen 574/72 kommer til anvendelse, legges det ikke opp til at det skal inngås en tilhørende administrasjonsavtale.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 20.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.22 Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Chile om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Chile ble undertegnet i Oslo 3. april 1997. Avtalen trådte i kraft 1. juni 1998.

Avtalens geografiske virkeområde fremkommer i artikkel 1. For Norges del er Norges territorium omfattet, inkludert Svalbard og Jan Mayen.

Avtalens personelle virkeområde omfatter alle som er eller har vært omfattet av en eller begge avtalestatenes trygdlovgivning, uten begrensning med hensyn til statsborgerskap, se artikkel 3. Også personer som avleder rettigheter fra slike personer er omfattet.

Av artikkel 4 fremgår det at personer som omfattes av det materielle virkeområdet, skal likebehandles under opphold eller bosetting på en av partenes territorier.

Tredjelandborgere er imidlertid unntatt fra denne likebehandlingsbestemmelsen.

Avtalens materielle virkeområde er regulert i artikkel 2. Avtalen regulerer ytelser ved alder og uførhet og ytelser til etterlatte. Avtalen inneholder for øvrig også en særskilt bestemmelse om likebehandling med hensyn til medisinsk stønad, se artikkel 9. Denne bestemmelsen er imidlertid begrenset til å sikre personer som mottar pensjoner etter en av avtalestatenes lovgivning, og deres familiemedlemmer, rett til medisinsk stønad når de er bosatt på den andre avtalestatens territorium. For Norges del er dette derfor ikke mer enn hva som ellers følger av nasjonal lovgivning.

Avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller, se artiklene 5 til 8. Hovedregelen for personer som er i inntektsgivende arbeid, er at de skal være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten, mens ikke-yrkesaktive skal være underlagt lovgivningen i bostedsstaten. Personer som er sendt av arbeidsgiveren for å arbeide i den andre staten, skal fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning i en periode på inntil fem år. Det gjelder særskilte bestemmelser for diplomatisk og konsulært personell

og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter. Sjøfolk skal være underlagt lovgivningen til flaggstaten, se artikkel 7. I artikkel 7 finnes også egne bestemmelser for arbeidstakere og utsendte arbeidstakere til statenes kontinentalsokler.

I henhold til artikkel 8 kan de to avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene for personer eller grupper av personer.

Av artikkel 10 følger at sammenlegging kan benyttes for å åpne rett til pensjoner og uførepensjon, dersom visse vilkår er oppfylt, se artikkel 13. Artikkel 13 inneholder i tillegg beregningsregler.

Artikkel 12 sikrer adgang til eksport av uførepensjon og pensjoner til personer som flytter til den andre avtalestaten, mens eksport til et tredjeland skal følge nasjonal lovgivning. Artikkel 14 inneholder imidlertid visse begrensninger med hensyn til slik eksport fra Norges side, blant annet for personer som har pensjoner gitt etter de tidligere særskilte bestemmelsene for personer med flyktningsstatus og de garanterte minsteytelsene til unge uføre.

Avtalen gir personene som er omfattet av avtalen, anledning til å fremsette krav på begge avtalepartenes offisielle språk eller engelsk, se artikkel 17. Krav, meddelelser og anke som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 19, slik at eventuelle frister avbrytes.

Avtalen har en egen administrasjonsavtale som regulerer praktiske forhold ved implementeringen av avtalen. Det finnes i tillegg et vedlegg til administrasjonsavtalen med informasjon om kompetente institusjoner.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 21.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.23 Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Chile om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Chile er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i Oslo 3. april 1997, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. juni 1998. Administrasjonsavtalen har, med hjemmel i artikkel 11, et særskilt vedlegg med kontaktinformasjon for de to statenes kompetente myndigheter.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Chile skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og dette er nærmere spesifisert i vedlegget til avtalen. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, og det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. Det er også gitt bestemmelser om bistand til enkeltpersoner.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen bestemmelser som direkte regulerer

enkelpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 3 som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalen bestemmelser om lovvalg, blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Artikkel 5 har bestemmelser om fremsettelse av krav om pensjoner, herunder uførepensjon. Av artikkel 7 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottaker.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 22.

Avtalen med tilhørende vedlegg er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.24 Avtale mellom Norge og Kroatia om sosial trygghet

I henhold til kongelig resolusjon av 1. mars 1999, er det inngått en avtale mellom Norge og Kroatia om at "Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderale Republikk Jugoslavia om sosial trygghet" av 22. november 1974 med protokoll, fortsatt skal anvendes mellom Norge og Kroatia.

Traktatsuksjesjonsavtalen trådte i kraft 4. juni 1999, med virkning fra tidspunktet Kroatia ble selvstendig, 8. oktober 1991. Avtalen sikrer kontinuitet i anvendelsen av den eksisterende konvensjonen fra 1974 mellom Norge og statene som var en del av Jugoslavia. Det er ikke foretatt noen endringer i konvensjonen. Fra 1. juli 2013 ble Kroatia medlem av EU, og fra 1. april 2014 gjelder EØS-avtalen for Kroatia. Avtalen har derfor i det alt vesentlige blitt fortrenget av trygdekoordineringsreglene i EØS-avtalen.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.17.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 4.

Både avtalen om traktatsuksjesjon og avtalen med Jugoslavia med tilhørende protokoll er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.25 Gjennomføringsavtale til avtale mellom Norge og Kroatia om sosial trygghet

Traktatsuksjesjonsavtalen mellom Norge og Kroatia må anses å omhandle også gjennomføringsavtalen som ledsaget konvensjonen mellom Norge og det tidligere Jugoslavia. Gjennomføringsavtalen ble undertegnet i Oslo 21. september 1978, og trådte i kraft ved undertegningen.

Traktatsuksjesjonsavtalen trådte i kraft 4. juni 1999, med virkning fra tidspunktet Kroatia ble selvstendig, 8. oktober 1991.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.18.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 5.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.26 Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Storhertugdømmet Luxembourg om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Luxembourg ble undertegnet i Luxembourg 19. mars 1998. Avtalen trådte i kraft 1. mai 2000.

Norge og Luxembourg inngikk en bilateral trygdeavtale 19. februar 1991. Fra og med 1. januar 1994 har imidlertid begge statene vært omfattet av trygdekoordineringsregimet innenfor EØS. Dette medførte behov for å fremforhandle en ny avtale til erstatning for avtalen fra 1991. Avtalen fra 1998 dreier seg om presiseringer og tilpasninger av anvendelsen av «forordningen» og «gjennomføringsforordningen» mellom de to avtalestatene. Med «forordningen» menes i avtalen den dagjeldende trygdeforordningen, forordning 1408/71, og med «gjennomføringsforordningen» menes forordning 574/72. Som nevnt ovenfor har disse forordningene senere blitt erstattet av henholdsvis trygdeforordningen og gjennomføringsforordningen. Det har imidlertid ikke blitt foretatt noen oppdatering av den bilaterale trygdeavtalen mellom Norge og Luxembourg som følge av at det har kommet nye forordninger.

At avtalen er ment som et supplement, innebærer at det er en relativt kortfattet avtale.

Avtalen inneholder ingen særskilt regulering av det geografiske virkeområdet.

Artikkel 3 regulerer det personelle virkeområdet for avtalen, ved at det vises til tre kategorier som ikke er omfattet det personelle virkeområdet for den dagjeldende trygdeforordningen. Dette gjelder ikke-yrkesaktive statsborgere av de to avtalestatene, tredjelandsborgere og disse gruppernes familiemedlemmer eller etterlatte. Av denne personkretsen er det bare tredjelandsborgere og deres familiemedlemmer/etterlatte som ikke har selvstendige rettigheter etter den någjeldende trygdeforordningen.

Av artikkel 3 fremgår det at artiklene 10 og 11 og artikkel 12 nr. 2 og 5 også får anvendelse på personer som er omfattet av personkretsen i forordningen.

Avtalens materielle virkeområde er i artikkel 2 definert som det samme virkeområdet som trygdeforordningen har.

Artikkel 4, som regulerer retten til likebehandling, er begrenset til statsborgerne fra de to avtalestatene.

Avtalen har særskilte lovvalgsbestemmelser. Artikkel 7 slår fast prinsippet om at man bare skal være trygdedekket i en stat, og at lovvalgsbestemmelsene i den dagjeldende trygdeforordningen kommer til anvendelse. I motsetning til trygdeforordningen inneholder imidlertid den bilaterale trygdeavtalen en særskilt regulering av lovvalget for arbeidstakere og utsendte arbeidstakere på den norske kontinentalsokkelen, se artikkel 8.

Artikkel 9 regulerer lovvalget for utsendte arbeidstakeres medfølgende familiemedlemmer.

Avtalens del III inneholder særskilte bestemmelser om rettigheter til ytelser.

Artikkel 10 innebærer blant annet at trygdeforordningens bestemmelser om sykdom, svangerskap og fødsel, uførhet, alder og dødsfall, yrkesskade og yrkessykdom og

gravferdshjelp, samt de relevante bestemmelsene i gjennomføringsforordningen, gis tilsvarende anvendelse for personer som faller inn under den bilaterale trygdeavtalens personelle virkeområde.

Artikkel 11 har bestemmelser om barnetillegg til alderspensjon og uførepensjon samt barnepensjon.

Artikkel 12 inneholder særskilte vilkår for rett til eksport av norske ytelser.

Artikkel 13 gir regler om sammenlegging for å åpne rett til ytelser ved arbeidsløshet.

Bestemmelsene om familieytelser i artikkel 14 innebærer at barnetrygd utbetales i henhold til lovgivningen i den avtalestaten der barnet er bosatt.

I henhold til artikkel 15 kan statene «... om nødvendig [...] inngå overenskomster om gjennomføringen av denne konvensjon». Statene har imidlertid ikke funnet grunn til å inngå en slik administrasjonsavtale.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 23.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.27 Avtale mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og USA ble undertegnet i Oslo 30. november 2001. Avtalen trådte i kraft 1. september 2003. Avtalen erstattet tidligere avtale av 13. januar 1983. Eventuelle rettigheter som er tilstått etter 1983-avtalen er imidlertid videreført, se artikkel 18. Norge og USA etablerte allerede i 1968 en noteveksling om alders-, etterlatte- og uførepensjoner, se punkt 2.3.4. Det fremgår av artikkel 18 at avtalen fra 2001 ikke skal fortrenge notevekslingen av 1968.

Avtalens geografiske virkeområde er definert i artikkel 1, ved at avtalen gjelder for Norges territorium og kontinentalsokkelen, og for De Forente Stater, statene, distriktet Colombia, Samveldet Puerto Rico, Jomfruøyene, Guam, Amerikansk Samoa og Nord-Marianene.

Det personelle virkeområdet er regulert i artikkel 3. Avtalen gjelder for avtalestatenes statsborgere, flyktninger og statsløse og dessuten andre personer som avleder rettigheter fra de ovennevnte kategoriene. I tillegg er tredjelandsborgere omfattet, men for denne gruppen er ikke personer som avleder rettigheter fra dem inkludert.

Det materielle virkeområdet er definert i artikkel 2. For Norges del er det definert som folketrygdloven, med unntak av lovens kapitler 4, 5, 8, 9, 13, 14 og 15, med mindre noe annet er bestemt i avtalen del III.

Artikkel 4 inneholder en generell likebehandlingsbestemmelse samt regler om utbetaling av ytelser til personer bosatt i den andre avtalestaten eller i et tredjeland.

Avtalens bestemmelser om lovvalg er samlet i artikkel 5. Hovedregelen er at man er omfattet av trygdlovgivningen i arbeidsstaten, *lex loci laboris*-prinsippet. Videre er det bestemmelser om utsending i inntil fem år, der det for Norges del er en forutsetning at vedkommende står oppført på en norsk lønningsliste. Personer som sendes fra Norge til

USA skal fullt ut være underlagt norsk lovgivning, også de kapitlene som er unntatt etter artikkel 2, mens personer som blir sendt ut fra USA til Norge skal ha delt trygdedekning, noe som i hovedsak innebærer at de er pensjonsdekket i USA, men helsedekket i Norge.

Artikkel 5 inneholder også særskilte bestemmelser for diplomatisk og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter. For sjøfolk gjelder flaggstatsprinsippet. Avtalen har også bestemmelser om lovvalg for personer som arbeider på norsk kontinentalsokkel.

Videre kan de to avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene.

Avtalen del IV inneholder særskilte bestemmelser om trygdeytelsene. Artikkel 6 inneholder bestemmelser som får anvendelse for USA, mens artikkel 7 inneholder tilsvarende bestemmelser for Norge.

Artikkel 7 gir bestemmelser om sammenlegging av trygdetid for å åpne rett til norske pensjoner og uførepensjon. Videre inneholder artikkelen bestemmelser om beregning av pensjoner og uførepensjon.

Til slutt følger det av bestemmelsen at avtalen ikke gir rett til eksport av «... attføringsytelser, grunnstønad, hjelpestønad, garantert minste tilleggspensjon for fødte og unge uføre, utdanningsstønad og stønad til barnetilsyn» utover det som følger av norsk lovgivning, og at gravferdsstønad kun skal utbetales for personer som var underlagt norsk lovgivning på tidspunktet for dødsfallet.

I henhold til artikkel 11 kan korrespondanse føres i statenes offisielle språk. Krav, meldinger eller anker som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 13, slik at eventuelle frister avbrytes.

Av artikkel 18 fremgår at avtalen ikke skal fortrenge notevekslingen om alders-, etterlatte- og uførepensjoner fra 1968. Noten gir, for Norges del, norske og amerikanske statsborgere bosatt i USA en videre rett til å få utbetalt alders- og etterlattepensjoner samt uførepensjon enn det som følger av folketrygdloven.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 24.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.28 Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og USA er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i Oslo 30. november 2001, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. september 2003.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og USA skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og det er gitt bestemmelser om fastsettelse av blanketter som skal

anvendes ved implementeringen av avtalen. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, og det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. Det er også gitt bestemmelser om personvern og utveksling av statistikk.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 3, som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Av artikkel 11 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 24.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.29 Overenskomst om sykehjelp til personer med midlertidig opphold mellom Norges regjering og Australias regjering

Avtalen ble undertegnet 28. mars 2003 i henhold til fullmakt gitt ved kongelig resolusjon av 28. september 2001. Avtalen trådte i kraft 1. mars 2004.

Det fremgår av fortalen at formålet med avtalen er å tilrettelegge tilståelsen av øyeblikkelig nødvendig medisinsk behandling til personer bosatt på territoriet til den ene avtaleparten som oppholder seg midlertidig på den andre partens territorium.

Artikkel 1 nr. 1 bokstav f avgrensner det geografiske virkeområdet til Norge, inkludert Svalbard og Jan Mayen. For Australias del omfattes også Kokosøyene (Keelingøyene) og Christmasøya.

Avtalen har ikke en egen bestemmelse som regulerer personelt virkeområde. Det fremgår av artikkel 2 nr. 1 at avtalen får anvendelse på personer fra en avtalestat som midlertidig oppholder seg på den andre avtalestatens territorium, og som enten er bosatt på australsk territorium eller er medlemmer i folketrygden. Avtalen er ikke begrenset til personer som er statsborgere av avtalestatene.

Med «bosatt» menes for Norges del en person som har lovlig opphold på norsk territorium og som faktisk har oppholdt seg eller akter å oppholde seg der i mer enn tolv måneder, og som enten innehar gyldig norsk pass eller et dokument som fastslår at personen er medlem av folketrygden, jf. artikkel 1 nr. 1 bokstav c. Med «midlertidig opphold» menes for Norges del lovlig opphold for et tidsrom på under tolv måneder, med mindre annet måtte være bestemt, jf. artikkel 1 nr. 1 bokstav e.

Det følger av artikkel 2 nr. 3 at avtalen ikke omfatter personer som oppholder seg på territoriet til den andre avtalestaten som studenter. Med uttrykket «student» menes for Norges del en person som er under utdanning ved en offentlig godkjent institusjon i Norge. Videre er det gjort unntak for leder eller medlem av staben ved en diplomatisk eller konsulær representasjon og familiemedlemmer som tilhører vedkommende persons

husstand. Disse er omfattet av utsendingsstatens trygdlovgivning og dermed unntatt fra pliktig trygdedekning i oppholdsstaten.

Det saklige virkeområdet for avtalen er regulert i artiklene 1 til 3. Det følger av artikkel 3 at avtalen får anvendelse ved behov for øyeblikkelig nødvendig medisinsk behandling under midlertidig opphold på den andre avtalestatens territorium. Det vil si behandling for ethvert tilfelle av sykdom eller skade som krever omgående medisinsk tilsyn. Det omfatter medisinsk behandling som er klinisk nødvendig for å diagnostisere, lindre eller pleie den tilstanden som krever tilsyn. Retten til medisinsk behandling er avgrenset til pasienter innenfor det offentlige helsesystemet. Med «medisinsk behandling» menes for Norges del stønad i henhold til folketrygdloven kapittel 5, spesialisthelsetjenesteloven og kommunehelsetjenesteloven, jf. artikkel 1 nr. 1 bokstav a. Den tidligere kommunehelsetjenesteloven er nå erstattet av lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24. juni 2011 nr. 30. I henhold til artikkel 1 nr. 3 får imidlertid avtalen også anvendelse på lover som erstatter den lovgivningen det er referert til i artikkel 1 nr. 1 bokstav a.

Artikkel 2 nr. 2 fastsetter at avtalen ikke gjelder for personer som kommer til den andre avtalestatens territorium i den bestemte hensikt å få medisinsk behandling. Avtalen omfatter således ikke planlagt behandling. I enkelte situasjoner kan avtalen likevel få anvendelse, selv om hensikten med oppholdet er å få medisinsk behandling. Dette gjelder for mannskap og passasjerer på skip, fartøy eller fly på vei til, på vei fra, eller omdirigert til territoriet til den andre avtalestaten, når behovet for behandling oppsto under reisen. Utgifter i forbindelse med transport til den andre avtalestatens territorium skal ikke dekkes etter denne statens lovgivning.

Artikkel 3 oppstiller krav om behandling på like gunstige vilkår for personer som har midlertidig opphold og personer som er bosatt på avtalestatens territorium.

Ifølge artikkel 4 skal personer som omfattes av avtalen betale egenandel for medisinsk behandling på den andre avtalestatens territorium. Likebehandlingsprinsippet i artikkel 3 innebærer at egenandelene skal være de samme som for personer som er bosatt på den andre avtalestatens territorium. For øvrig skal behandlingsutgiftene dekkes av hver av avtalestatene og ikke gi grunnlag for refusjon (avtalen innebærer med andre ord et gjensidig refusjonsavkall).

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 25.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.30 Avtale mellom Kongeriket Norge og Serbia og Montenegro angående videreføring av traktater tidligere inngått mellom Kongeriket Norge og Den tidlige føderale republikken Jugoslavia

I henhold til brevveksling av 29. mai 2003, er det inngått avtale mellom Norge og Serbia og Montenegro som sikrer videreføring av flere avtaler mellom Norge og Jugoslavia. Det følger av denne avtalen nr. 1 andre strekpunkt at "Konvensjon mellom Kongeriket Norge

og Den Sosialistiske Føderale Republikk Jugoslavia om sosial trygghet" av 22. november 1974 med protokoll, fortsatt skal anvendes mellom Norge og Serbia og Montenegro.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 29. mai 2003, med virkning fra samme tidspunkt. Avtalen sikrer kontinuitet i anvendelsen av den eksisterende konvensjonen fra 1974 mellom Norge og statene som var en del av Jugoslavia. Det er ikke foretatt noen endringer i konvensjonen.

Fra 3. juni 2006 ble Montenegro selvstendig, og avtalen som ble inngått av Serbia og Montenegro ble automatisk videreført for Republikken Serbia, som suksessorstat med effekt fra 3. juni 2006. Hva gjelder Montenegro, vises det til punkt 2.3.39.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.17.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 4.

Både konvensjonen med Jugoslavia med tilhørende protokoll og avtalen om traktatsuksesjon er publisert på Lovdata.

2.3.31 Gjennomføringsavtale til avtale mellom Kongeriket Norge og Serbia og Montenegro angående videreføring av traktater tidligere inngått mellom Kongeriket Norge og Den tidligere føderale republikken Jugoslavia

Traktatsuksesjonsavtalen mellom Norge og Serbia og Montenegro må anses å omhandle også gjennomføringsavtalen som ledsaget konvensjonen mellom Norge og det tidligere Jugoslavia. Gjennomføringsavtalen ble undertegnet i Oslo 21. september 1978, og trådte i kraft ved undertegningen.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 29. mai 2003, med virkning fra samme tidspunkt.

Fra 3. juni 2006 ble Montenegro selvstendig, og avtalen som ble inngått av Serbia og Montenegro, herunder gjennomføringsavtalen, ble automatisk videreført for Republikken Serbia som suksessorstat med effekt fra 3. juni 2006. Hva gjelder Montenegro, vises det til punkt 2.3.40.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.18.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 5.

Både gjennomføringsavtalen med Jugoslavia og avtalen om traktatsuksesjon er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.32 Overenskomst mellom Norge og Portugal om avkall på refusjon av utgifter til naturallytelser etter rådsforordning (EØF) nr 1408/71 av 14. juni 1971, avdeling III, kapitlene 1 og 4

Avtalen ble undertegnet 24. november 2000 i henhold til fullmakt gitt ved departementsvedtak av 6. oktober 1998. Avtalen trådte i kraft 1. juni 2006 etter noteveksling.

Avtalen gjelder avkall på refusjon av utgifter til helsetjenester mellom statene, inngått i henhold til de tidligere forordningene 1408/71 og 574/72. Avtalen er videreført etter trygdeforordningen.

Avtalen inneholder et generelt refusjonsavkall mellom avtalestatene. Refusjonsavkallet omfatter ikke tilfeller der det gis forhåndsgodkjenning (i form av det portable dokumentet S2) for å reise til den andre avtalestaten i den hensikt å motta behandling (planlagt behandling). I sistnevnte tilfeller foretas det refusjonsoppgjør mellom avtalestatene basert på faktiske utgifter.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 26.

Avtalen er publisert på Lovdata.

2.3.33 Avtale mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Australia om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Australia ble undertegnet i Canberra 2. desember 2005. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2007.

Avtalens geografiske virkeområde følger indirekte av definisjonen av «territorium» i artikkel 1 bokstav g). For Norge får avtalen anvendelse på Norges territorium, inkludert Svalbard og Jan Mayen. I tillegg får nærmere angitte bestemmelser virkning på kontinentalsokkelen.

Avtalens personelle virkeområde er regulert i artikkel 3 og omfatter alle som er eller har vært bosatt i Australia eller som er eller har vært omfattet av norsk trygdelovgivning som nevnt i avtalens artikkel 2. Bestemmelsen gjelder uten begrensning med hensyn til statsborgerskap. Også personer som avleder rettigheter fra den nevnte personkretsen, er omfattet av avtalen.

Artikkel 4 inneholder en bestemmelse om likebehandling av norske og australske statsborgere.

Avtalens materielle virkeområde er regulert i artikkel 2. Avtalen skal for Norges del anvendes på folketrygdens alderpensjon inkludert ektefelle- og barnetillegg, uførepensjon inkludert ektefelle- og barnetillegg, ytelser under yrkesrettet attføring og medisinsk rehabilitering, samt pensjoner til etterlatte. Avtalen får imidlertid anvendelse på hele folketrygdloven, samt barnetrygdloven, for personer som etter lovvalgsbestemmelsene i avtalens del II er omfattet av norsk lovgiving. Typisk vil dette gjelde utsendte arbeidstakere.

Artikkel 5 åpner for eksport av norsk alders- og uførepensjon på nærmere vilkår. Etterlatteytelser og garantert tilleggspensjon for unge uføre eksporteres imidlertid ikke.

Avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller, se artiklene 6 til 11. Avtalens hovedbestemmelser om lovvalg er samlet i artikkel 9.

For arbeidstakere er hovedregelen at disse skal være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten. Videre inneholder bestemmelsen regler for utsending av arbeidstakere for

inntil tre år. For arbeidstakere utsendt fra Norge til Australia er det et vilkår at de står oppført i en norsk lønningsliste.

Sjøfolk skal være underlagt lovgivningen til flaggstaten, og det finnes egne bestemmelser om lovvalg for flypersonell. Forholdet for arbeidstakere og utsendte til den norske kontinentalsokkelen er regulert i artikkel 10. Det gjelder særskilte bestemmelser for diplomatisk og konsulært personell, se artikkel 8. Etter bestemmelsen i artikkel 11 kan de to avtalepartene avtale unntak fra avtalens lovvalgsregler for en arbeidstaker eller gruppe av arbeidstakere.

Bestemmelser angående norske ytelser er gitt i del IV. Artikkel 18 regulerer sammenlegging av trygdetid for rett til trygdeytelser fra Norge. Videre er det gitt regler om beregning av norske ytelser i artikkel 19, og artikkel 21 regulerer sammenlegging av trygdetid med hensyn til frivillig medlemskap.

Krav, meddelelse, klage eller anke vedrørende ytelser kan fremsettes på begge parters territorium, se artikkel 23. Krav mv. som settes frem for en av partenes kompetente myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem også for den andre partens myndigheter, slik at eventuelle frister avbrytes, se artikkel 23.

Et krav om en ytelse etter en parts lovgivning skal anses som et krav om en tilsvarende ytelse etter den annen parts lovgivning, dersom den annen part mottar kravet innen seks måneder, se artikkel 24.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 27.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.34 Administrasjonsavtale mellom Kongeriket Norge og Australia om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Australia er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i Canberra 16. februar 2006, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. januar 2007.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Australia skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner og det er gitt bestemmelser om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, og fremsettelse og behandling av krav om ytelser og anker. Det er også gitt retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. Det er også gitt bestemmelser om personvern og utveksling av statistikk.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen en bestemmelse i artikkel 3 som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Artikkelen er knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg, blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 28.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.35 Avtale mellom Kongeriket Norge og Staten Israel om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Israel ble undertegnet i Oslo 23. mai 2006. Avtalen trådte i kraft 1. april 2008.

Avtalens geografiske virkeområde følger implisitt av artikkel 1 nr. 1 bokstavene l) og m). Avtalen får for Norges del virkning på Norges territorium, inkludert Svalbard og Jan Mayen. Dessuten får nærmere angitte bestemmelser virkning på kontinentalsokkelen.

Avtalens personelle virkeområde omfatter alle som er eller har vært omfattet av en eller begge avtalestatenes trygdlovgivning, uten begrensning med hensyn til statsborgerskap, se artikkel 3. Også personer som avleder rettigheter fra slike personer er omfattet.

Av artikkel 4 fremgår at personer som omfattes av det personelle virkeområdet, samt flyktninger og statsløse, skal likebehandles under opphold eller bosetting på en av partenes territorier. Tredjelandsborgere er imidlertid unntatt fra denne likebehandlingsbestemmelsen.

Avtalens materielle virkeområde er regulert i artikkel 2. Avtalen regulerer for Norges del koordineringen av alderspensjon, uførepensjon, etterlattepensjon, yrkesskadeytelser, attføringsytelser, fødsels- og adopsjonspenger og barnetrygd.

Det følger videre av bestemmelsen at avtalen også skal gjelde for fremtidig lovgivning som erstatter denne lovgivningen, slik at det legges til grunn at avtalen i dag også regulerer koordineringen av uføretrygd og arbeidsavklaringspenger.

Artikkel 5 inneholder regler om eksport av ytelsene som er omfattet til personer som bor i en av avtalestatene. Det er imidlertid gitt en rekke unntak fra bestemmelsen om eksport i artikkel 17. Unntakene innebærer at avtalen ikke utvider eksportadgangen utover det som følger av nasjonal lovgivning for attføringsytelser, grunnstønad, hjelpestønad, garantert minste tilleggspensjon til fødte/unge uføre, gravferdshjelp, stønad til barnetilsyn og utdanningsstønad.

Avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller, se artiklene 6 til 9. Hovedregelen for personer som er i inntektsgivende arbeid, er at de skal være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten, og personer som ikke er i inntektsgivende arbeid, skal være underlagt lovgivningen i bostedsstaten, se artikkel 6.

Artikkel 7 inneholder bestemmelser om utsending av arbeidstakere for en periode på inntil fem år. Videre finnes særskilte bestemmelser om lovvalget for reisende personell i et transportforetak eller i et flyselskap, for personer som er ansatt om bord på skip eller på innretninger for undersøkelse etter og utvinning av undersjøiske naturforekomster på avtalestatenes kontinentalsokler.

Det gjelder særskilte bestemmelser for diplomatisk og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter, se artikkel 6.

I henhold til artikkel 8 kan de to avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene for enkeltpersoner eller grupper av personer.

Artikkel 9 inneholder særskilte bestemmelser om anvendelse av de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene for medfølgende familiemedlemmer.

Avtalens Del III, som omfatter artiklene 11 til 23, inneholder særlige bestemmelser om de forskjellige typene ytelser.

Av artikkel 11 fremgår det at statene om nødvendig skal medregne perioder med trygdetid i den andre staten, for å åpne rett til ytelser ved fødsel og adopsjon.

I henhold til artikkel 12 skal ytelser ved fødsel og adopsjon gis i medhold av den lovgivningen som moren er omfattet av på fødselstidspunktet, eller som en adoptivforelder er omfattet av på adopsjonstidspunktet.

Artiklene 14 og 15 inneholder særskilte bestemmelser om anvendelsen av den israelske lovgivningen om alders-, etterlatte- og uføreytelser. Artiklene 16 og 17 inneholder bestemmelser om den tilsvarende norske lovgivningen.

Artikkel 16 inneholder for det første bestemmelser om sammenlegging av perioder for å åpne rett til pensjoner og uførepensjon. Videre inneholder bestemmelsen regler om beregning av disse ytelsene.

Artiklene 18 til 22 regulerer koordinering av ytelser ved yrkesskade og yrkessykdommer.

Artikkel 23 regulerer koordinering av barnetrygd. Bestemmelsen fastsetter at barnetrygd skal ytes etter lovgivningen i den staten der barnet er bosatt.

Krav, meddelelser, klager og anker som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 28, slik at eventuelle frister avbrytes.

I henhold til artikkel 30 skal de to statenes organer kommunisere med hverandre på enten engelsk, eller ett av statenes offisielle språk.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 29.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.36 Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale mellom Kongeriket Norge og Staten Israel om trygd

Trygdeavtalen mellom Norge og Israel er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i Jerusalem 19. desember 2007, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. april 2008.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Israel skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og det er gitt bestemmelser om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling

av informasjon mellom institusjonene, og fremsettelse og behandling av krav om ytelser. Det er også gitt retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. Det er også gitt bestemmelser om utveksling av statistikk, og om at administrasjonsspråket skal være engelsk.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 4, der det fremgår at enkeltpersoner ved krav i forbindelse med svangerskap og fødsel skal fremlegge en nærmere spesifisert attest. Av artikkel 13 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 30.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.37 Avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norge og Bosnia-Hercegovina om traktatsuksesjon

I henhold til brevveksling av 20. august 2008, er det inngått avtale mellom Norge og Bosnia og Hercegovina som sikrer videreføring av to avtaler mellom Norge og Jugoslavia. Det følger av denne avtalen nr. 1 bokstav a at "Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderale Republikk Jugoslavia om sosial trygghet" av 22. november 1974 med protokoll, fortsatt skal anvendes mellom Norge og Bosnia og Hercegovina.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 20. august 2008, med virkning fra tidspunktet Bosnia og Hercegovina ble selvstendig, 1. mars 1992. Avtalen sikrer kontinuitet i anvendelsen av konvensjonen fra 1974 mellom Norge og Bosnia og Hercegovina. Det er ikke foretatt noen endringer i konvensjonen.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.17.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 4.

Både konvensjonen med Jugoslavia med tilhørende protokoll og brevvekslingen om traktatsuksesjon er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.38 Gjennomføringsavtale til avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norge og Bosnia-Hercegovina om traktatsuksesjon

Traktatsuksesjonsavtalen mellom Norge og Bosnia-Hercegovina må anses å omhandle også gjennomføringsavtalen som ledsaget konvensjonen mellom Norge og det tidligere Jugoslavia. Gjennomføringsavtalen ble undertegnet i Oslo 21. september 1978, og trådte i kraft ved undertegningen.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 20. august 2008, med virkning fra tidspunktet Bosnia og Hercegovina ble selvstendig, 1. mars 1992.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.18.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 5.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.39 Avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norges regjering og Montenegros regjering om traktatsuksesjon

Som omtalt under punkt 2.3.30, er det i henhold til brevveksling av 29. mai 2003, inngått avtale mellom Norge og Serbia og Montenegro om at "Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderale Republikk Jugoslavia om sosial trygghet" av 22. november 1974 med protokoll, fortsatt skal anvendes mellom Norge og Serbia og Montenegro.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 29. mai 2003, med virkning fra samme tidspunkt. Avtalen sikrer kontinuitet i anvendelsen av den eksisterende konvensjonen fra 1974 mellom Norge og Serbia og Montenegro. Det er ikke foretatt noen endringer i konvensjonen.

Fra 3. juni 2006 ble Montenegro selvstendig, og avtalen som ble inngått av Serbia og Montenegro, ble automatisk videreført for Republikken Serbia som suksessorstat med effekt fra 3. juni 2006.

I henhold til brevveksling av 31. oktober 2011, er det inngått en avtale mellom Norge og Montenegro som sikrer videreføring av to avtaler mellom Norge og Jugoslavia. Det følger av denne avtalen nr. 1 bokstav a at "Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderale Republikk Jugoslavia om sosial trygghet" av 22. november 1974 med protokoll, fortsatt skal anvendes mellom Norge og Montenegro.

Den nye traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 31. oktober 2011, med virkning fra tidspunktet Montenegro ble selvstendig, 3. juni 2006. Avtalen sikrer fortsatt kontinuitet i anvendelsen av den eksisterende konvensjonen fra 1974 mellom Norge og Montenegro. Det er ikke foretatt noen endringer i konvensjonen.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.17.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 4.

Både konvensjonen med Jugoslavia med tilhørende protokoll og brevvekslingen om traktatsuksesjon er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.40 Gjennomføringsavtale til avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norges regjering og Montenegros regjering om traktatsuksesjon

Traktatsuksesjonsavtalen mellom Norge og Serbia og Montenegro må anses å omhandle også gjennomføringsavtalen som ledsaget konvensjonen mellom Norge og de tidligere Jugoslavia. Gjennomføringsavtalen ble undertegnet i Oslo 21. september 1978, og trådte i kraft ved undertegningen.

Traktatsuksesjonsavtalen trådte i kraft 29. mai 2003, med virkning fra samme tidspunkt.

Fra 3. juni 2006 ble Montenegro selvstendig og avtalen som ble inngått av Serbia og Montenegro, herunder gjennomføringsavtalen, ble automatisk videreført for Republikken Serbia som suksessorstat med effekt fra 3. juni 2006.

I henhold til brevveksling av 31. oktober 2011, er det inngått en avtale mellom Norge og Montenegro om videreføring av "Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderale Republikk Jugoslavia om sosial trygghet" av 22. november 1974 med protokoll. Traktatsuksjesjonsavtalen omhandlet også gjennomføringsavtalen.

Den nye traktatsuksjesjonsavtalen trådte i kraft 31. oktober 2011, med virkning fra tidspunktet Montenegro ble selvstendig, 3. juni 2006.

For en nærmere beskrivelse av avtalens innhold, vises det til omtalen under punkt 2.3.18.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 5.

Både gjennomføringsavtalen med Jugoslavia og avtalen om traktatsuksjesjon er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.41 Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada

Trygdeavtalen mellom Norge og Canada ble undertegnet i Ottawa 20. juni 2012. Avtalen erstattet tidligere avtale av 12. november 1985. Stortinget samtykket til inngåelse av trygdeavtalen, se vedtak 108 (2012–2013). Avtalen trådte i kraft 1. januar 2014.

Avtalens geografiske virkeområde er ikke angitt i en egen bestemmelse, men følger indirekte av definisjonen om «territorium» i artikkel 1 bokstav a). For Norges del får avtalen virkning på Norges territorium, medregnet Svalbard og Jan Mayen. I tillegg får enkelte nærmere angitte bestemmelser også virkning på både Norges og Canadas kontinentalsokler, se artikkel 8.

Avtalens personelle virkeområde er regulert i artikkel 3 og omfatter alle som er eller tidligere har vært omfattet av en eller begge avtalestatenes lovgivning, uten begrensning med hensyn til statsborgerskap. Også familiemedlemmer eller etterlatte til slike personer er omfattet. Artikkel 4 fastslår hovedregelen om at alle som er omfattet av avtalens personkrets, uansett statsborgerskap, skal likebehandles med hensyn til plikter og rett til stønad etter en avtalestats lovgivning, som den vedkommende statens egne statsborgere.

Avtalens materielle virkeområde er definert i artikkel 2, og er begrenset til å gjelde enkelte ytelser. For Norge omfatter avtalen folketrygdlovens bestemmelser om alderspensjon, uførepensjon, gravferdshjelp og ytelser til etterlatte, med tilhørende forskrifter, samt arbeids- og velferdsforvaltningsloven 16. juni 2006, med tilhørende forskrifter. For utsendte arbeidstakere omfatter imidlertid avtalen alle deler av folketrygdloven, se avtalens del II artikkel 7. Avtalen omfatter ikke barnetrygd.

Artikkel 5 inneholder hovedregelen om gjensidig eksport av trygdeytelser mellom de to statene. For Norges del er det i artikkel 22 gjort flere unntak fra dette, se nedenfor. Videre følger det av bestemmelsen at eksport til tredjeland følger nasjonal lovgivning, men slik at det kreves likebehandling av personer som er omfattet av avtalens personkrets med statens egne statsborgere.

Avtalens bestemmelser om lovvalg er regulert i artiklene 6 til 10. Arbeidstakere skal som hovedregel være underlagt trygdellovgivningen i arbeidsstaten, se artikkel 6. Selvstendig næringsdrivende som er bosatt i en av avtalestatene og som utøver næringsvirksomhet i den andre staten eller i begge statene, skal med hensyn til næringsvirksomheten, være underlagt lovgivingen i bosettingsstaten.

Lovvalg for utsendte arbeidstakere er regulert i artikkel 7. Arbeidstakere som sendes ut av sin arbeidsgiver for å arbeide i den andre staten, skal fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning i en periode på inntil 5 år. Ved utsending fra Norge til Canada, er det et særlig vilkår at arbeidstakeren står oppført på norsk lønningsliste.

Utsendingsbestemmelsen i avtalen har en særskilt ordning med delt trygdedekning for arbeidstakere som sendes ut fra Canada til Norge. Denne gruppen forblir trygdedekket for pensjonsformål i utsenderstaten Canada, men blir dekket for helsetjenester i folketrygden. Utsendte arbeidstakere fra Norge til Canada, skal være underlagt alle deler av den norske folketrygden, og ikke begrenset til de kapitlene i folketrygdloven som fremgår av avtalens materielle virkeområde. Det samme gjelder som hovedregel også for vedkommendes familiemedlemmer. Det er ikke gitt tilsvarende bestemmelse for familiemedlemmer til personer utsendt fra Canada til Norge, og i mangel av avtaleregulering blir slike personer underlagt norsk trygdellovgivning og medlemmer i trygden etter nasjonale regler.

For sjøfolk gjelder flaggstatsprinsippet, se artikkel 9. I artikkel 10 er det fastsatt særskilte bestemmelser for diplomatiske og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter.

I henhold til artikkel 11 kan Norge og Canada avtale unntak fra avtalens lovvalgsregler for enkeltpersoner eller en gruppe av personer.

Artiklene 13 til 15 inneholder felles bestemmelser om sammenlegging av trygdetid for å oppnå rett til pensjon eller uførepensjon. I artiklene 18 til 21 er det tatt inn bestemmelser om beregning av alderpensjon, uførepensjon og etterlatteytelser. Av artikkel 22 følger at grunnstønad, hjelpestønad, utdanningsstønad, stønad til barnetilsyn, gravferdsstønad, garantert tilleggspensjon for unge uføre og pensjoner til flyktninger og statsløse skal gis etter norsk lovgivning, og at avtalen ikke gir adgang til eksport av disse ytelsene utover det som følger av folketrygdloven.

Krav, meddelelser og klager som settes frem for en avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt fremsatt for begge, se artikkel 28, slik at eventuelle frister avbrytes. Krav og dokumenter kan ikke avvises fordi det er skrevet på et av den andre statens offisielle språk, se artikkel 27.

Det fremgår av artikkel 31 at Norge kan inngå avtaler med myndighetene i en av Canadas provinser «... vedrørende alle trygdeområder innenfor kanadisk provinsjurisdiksjon når disse avtaler ikke er uforenlige med bestemmelsene i denne avtale». Den tidligere trygdeavtalen med Canada hadde en tilsvarende bestemmelse i artikkel 33. Det er inngått en slik avtale med den kanadiske provinsen Quebec, se punkt 2.3.13.

Artiklene 32 og 33 regulerer forholdet til den tidligere avtalen mellom Norge og Canada, og det er gitt overgangsbestemmelser. Det er blant annet gitt hjemmel for omregning av

pensjoner fra folketrygden som var gitt etter den tidligere avtalen, fordi bestemmelsene om beregning av pensjoner i den nye avtalen er gunstigere. Omregningsbestemmelsen i artikkel 33 innebar utgifter av en viss størrelse over flere år og etter Grunnloven § 26 andre ledd ble det ansett nødvendig med Stortingets samtykke til inngåelse av den reviderte trygdeavtalen. Som nevnt innledningsvis ble slik samtykke gitt, se Stortingets vedtak 108 (2012–2013).

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 31.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.42 Administrasjonsavtale mellom Det norske arbeidsdepartement og The department of Human Resources and Skill Development, The Canada Revenue Agency for gjennomføring av avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada

Trygdeavtalen mellom Norge og Canada er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i Ottawa 20. juni 2012, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. januar 2014.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Canada skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og det er gitt bestemmelser om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, og det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. I tillegg er det gitt bestemmelser om behandling av krav om ytelser, og det er gitt bestemmelser om utveksling av statistikk.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, er det i artikkel 3 gitt en bestemmelse som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Artikkelen er knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg, og blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 32.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.43 Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Republikken India

Trygdeavtalen mellom Norge og India ble undertegnet i New Delhi 29. oktober 2010. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2015.

Avtalens geografiske virkeområde følger implisitt av artikkel 1 nr. 1 bokstavene a) og i). Avtalen får for Norges del virkning på Norges territorium, inkludert Svalbard og Jan Mayen. Dessuten får nærmere angitte bestemmelser virkning på både Norges og Indias kontinentalsokler.

Avtalens personelle virkeområde omfatter alle som er eller har vært omfattet av en eller begge avtalestatenes trygdlovgivning, uten begrensning med hensyn til statsborgerskap, se artikkel 3. Også personer som avleder rettigheter fra slike personer, er omfattet. Av artikkel 4 fremgår det at personer som omfattes av det personelle virkeområdet skal likebehandles under bosetting på en av partenes territorier.

Avtalen inneholder bestemmelser om eksport av de omfattede ytelsene, med mindre annet fremgår av avtalen, se artiklene 4 og 5. Av artikkel 15 følger at avtalen ikke gir adgang til eksport av grunnstønad, hjelpestønad, utdanningsstønad, stønad til barnetilsyn, gravferdsstønad, garantert tilleggspensjon for unge uføre og pensjoner til flyktninger og statsløse utover det som følger av folketrygdloven.

Avtalens materielle virkeområde er regulert i artikkel 2. Avtalen regulerer for Norges del koordineringen av folketrygdens alderspensjon, uførepensjon, gravferdshjelp og etterlattepensjon. Det følger videre av bestemmelsen at avtalen også skal gjelde for fremtidig lovgivning som erstatter denne lovgivningen, og det legges til grunn at avtalen i dag også regulerer koordineringen av uføretrygd. Når det gjelder del II i avtalen, om lovvalg, omfatter avtalen hele folketrygdloven og barnetrygdloven.

Avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller, se artiklene 7 til 10. Hovedregelen for personer som er i inntektsgivende arbeid, er at de skal være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten, se artikkel 7.

Artikkel 7 inneholder for øvrig særskilte bestemmelser om lovvalget for reisende eller flygende personell og for personer som er ansatt om bord på skip.

Artikkel 8 regulerer lovvalget for personer som er sendt av arbeidsgiveren for å arbeide i den andre avtalestaten eller på denne statens kontinentalsokkel. Denne gruppen skal fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning i en periode på inntil fem år, se artikkel 8. Avtalepartene kan imidlertid avtale forlengelse av en slik utsendelse ut over 5 år.

Det gjelder særskilte bestemmelser for diplomatisk og konsulært personell og andre personer utsendt fra avtalepartenes myndigheter, se artikkel 9.

I henhold til artikkel 10 kan de to avtalepartenes myndigheter avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsbestemmelsene for enkeltpersoner eller grupper av personer.

Avtalens del III, som omfatter artiklene 11 til 18, inneholder særlige bestemmelser om pensjoner og uførepensjon. Artiklene 11 til 15 inneholder bestemmelsene om norske ytelser, mens artiklene 16 og 17 inneholder bestemmelsene om indiske ytelser.

Av artikkel 11 fremgår det at Norge om nødvendig skal medregne tidligere perioder med trygdetid tilbakelagt under indisk lovgivning, for å åpne rett til en pensjon eller uførepensjon.

Artikkel 12 regulerer beregning av norske pensjoner og uførepensjon.

I henhold til artikkel 14 er retten til eksport av norsk uførepensjon til India betinget av at Arbeids- og velferdsetaten har gitt samtykke. Slikt samtykke kan imidlertid i henhold til

avtalen kun nektes dersom oppholdet finner sted i en periode da man skal vurdere eller revurdere uførheten.

Krav, meddelelser, klager og anker som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, skal anses for å ha blitt satt frem for begge, se artikkel 21, slik at eventuelle frister avbrytes.

I henhold til artikkel 20 skal kommunikasjonen mellom myndighetene foregå på engelsk, men et krav eller et dokument kan ikke avvises utelukkende på det grunnlag at det er skrevet på den andre statens offisielle språk.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 33.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.44 Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Republikken India

Trygdeavtalen mellom Norge og India er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet i New Delhi 29. oktober 2010, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. januar 2015.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og India skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og det er gitt bestemmelser om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene og retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. Det er også gitt bestemmelser om behandling av krav etter avtalen og utveksling av statistikk.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 4, som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Av artikkel 7 følger at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 34.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.45 Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering

Avtalen ble undertegnet i Oslo 19. juni 1990, og trådte i kraft 1. april 1991. I forbindelse med Norges tilslutning til EØS, ble det ved brevvekslingsavtale (endringer av Avtale mellom Norge og Storbritannia om sosial trygd) av 5. november 1992 enighet om at trygdeavtalen skulle opphøre å gjelde (suspenderes) for personer som var omfattet av

forordning 1408/71, som var forløperen til trygdeforordningen. Brevvekslingsavtalen trådte i kraft 31. desember 1992. I henhold til brevveksling av 7. desember 2020, ble det inngått en avtale om fortsatt anvendelse og endring av den bilaterale trygdeavtalen mellom Norge og Storbritannia av 19. juni 1990. Brevvekslingsavtalen trådte i kraft 1. januar 2021, og regulerte trygdeforholdet for de persongruppene som ikke var omfattet av separasjonsavtalen og den tilhørende trianguleringsavtalen som trådte i kraft 1. januar 2021. Begge disse avtalene er inkorporert i folketrygdloven § 1-3 b første ledd bokstavene c og d.

Den bilaterale avtalen er med virkning fra 1. januar 2024 i hovedsak erstattet av konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia av 30. juni 2023. Avtalen får imidlertid fortsatt anvendelse for personer som beveger seg mellom Norge og øyene Jersey og Isle of Man, siden disse områdene ikke omfattes av det geografiske virkeområdet for den nye konvensjonen, se artikkel 78 i konvensjonen.

Det geografiske virkeområdet for Norges del er ikke regulert i avtalen, men det legges til grunn at den gjelder for norsk territorium, inkludert Svalbard og Jan Mayen, samt at kontinentalsokkelen er regulert i enkelte bestemmelser.

Avtalens materielle virkeområde er regulert i artikkel 2. For norsk lovgivnings del omfattes lovene om folketrygd (1966), særtillegg, kompensasjonstillegg og barnetrygd (1946). Alle de nevnte lovene er nå opphevet, men avtalen får også anvendelse på lovgivning som erstatter den lovgivningen som er nevnt. Det må derfor legges til grunn at folketrygdloven av 1997 og barnetrygdloven av 2002 er omfattet av det materielle virkeområdet.

Artikkel 3 fastslår at de enkelte statenes borgere skal likebehandles med hensyn til rettigheter og plikter. Av artikkel 4 følger en hovedregel om eksport av ytelser etter avtalen.

Del II av avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller. Hovedregelen for personer som er i inntektsgivende arbeid, er at de skal være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten, se artikkel 5. Personer som ikke er i inntektsgivende arbeid, skal være underlagt lovgivningen i bostedsstaten.

Personer som er sendt ut av arbeidsgiveren for å arbeide i den andre staten, skal fortsatt være underlagt utsendingsstatens lovgivning, forutsatt at arbeidsforholdet i den andre staten fra begynnelsen av ikke ventes å vare i mer enn tre år, se artikkel 6. Artikkel 6 har også særlige bestemmelser om lovvalg for arbeidstakere som jobber på statenes kontinentalsokler og særskilte lovvalgsregler for reisende personell i et foretak som driver transport av passasjerer eller gods på vei eller i luften.

Artikkel 7 inneholder særskilte lovvalgsregler for personer som er ansatt på skip og fartøy. Artikkel 8 inneholder særskilte lovvalgsregler for faste medlemmer av en av partenes utenriksstjeneste.

Artikkel 9 gir partene en generell hjemmel for å avtale unntak fra de ellers gjeldende lovvalgsreglene.

Del III inneholder særskilte bestemmelser om trygdeytelsene. Artiklene 12 til 14 regulerer sykepenger og fødselspenger. I hovedsak åpnes det for sammenlegging av perioder for å gi rett til ytelsene. Artikkelen 15 regulerer stønad under arbeidsløshet, også her i hovedsak sammenlegging. Artikkelen 16 regulerer sammenlegging for rett til uførepensjon, samt at den inneholder anvisning for beregning av ytelsen. Artiklene 20A til 20E regulerer alderspensjon og stønad til gjenlevende ektefelle etter norsk lovgivning, og inneholder bestemmelser om sammenlegging og beregning av ytelsene. Artiklene 21 til 23 regulerer ytelse ved yrkesskader og yrkessykdommer. Artiklene 24 og 25 har bestemmelser om stønad til gravferd for Norge og Jersey. Artikkelen 26 inneholder bestemmelser om barnpensjon, og artikkelen 27 inneholder bestemmelser om barnetrygd. Avtalen gir personene som er omfattet av den, anledning til å fremsette attester, dokumenter og skriftlige erklæringer av enhver art på begge avtalepartenes offisielle språk, se artikkelen 33.

Ethvert krav, melding eller anke som skulle ha vært fremsatt for den ene parts kompetente myndigheter innen en bestemt frist, men som settes frem overfor den andre parts kompetente myndighet, skal anses for å være rettidig fremsatt, slik at fristen avbrytes, se artikkelen 34.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 35.

Avtalen av 1990, brevvekslingsavtalen av 1992 og brevvekslingsavtalen av 2020 er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.46 Administrasjonsavtale for gjennomføringen av avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering

Trygdeavtalen mellom Norge og Storbritannia er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Den ble undertegnet 28. august 1990, og trådte i kraft samtidig med selve avtalen 1. april 1991.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Storbritannia skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene og retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. Det er også gitt bestemmelser om behandling av krav etter avtalen.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkelen 3, som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Videre gis det i artikkelen 12 en bestemmelse om fremleggelse av dokumentasjon for rett til medisinsk stønad.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 36.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

2.3.47 Protokoll til avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering om sykehjelp

Sykehjelpsprotokollen ble tatt inn som et tillegg til trygdeavtalen av 1990 den 19. juni 1990 og trådte i kraft 1. april 1991, samtidig med trygdeavtalen. Protokollen skal utgjøre en integrert del av trygdeavtalen, jf. artikkel 11 i protokollen og fortalen til trygdeavtalen.

Ved brevvekslingsavtale av 5. november 1992 ble det enighet mellom Norge og Storbritannia om at trygdeavtalen skulle opphøre å gjelde (suspenderes) for personer som var omfattet av forordning 1408/71. Brevvekslingsavtalen trådte i kraft 31. desember 1992. Sykehjelpsprotokollen ble unntatt fra denne suspensjonen, jf. artikkel 2A i trygdeavtalen. Protokollen har i praksis hatt liten betydning så lenge Storbritannia var med i EU/EØS, siden den gir mer begrensede rettigheter til helsetjenester enn det som følger av trygdeforordningen.

Ved brevvekslingsavtale av 7. desember 2020 ble det enighet mellom Norge og Storbritannia om fortsatt anvendelse av og endring i den bilaterale trygdeavtalen og sykehjelpsprotokollen. Brevvekslingsavtalen trådte i kraft 1. januar 2021. Dette innebærer at sykehjelpsprotokollen får anvendelse for norske og britiske borgere som reiser mellom Norge og Storbritannia etter 31. desember 2020, og som ikke omfattes av separasjonsavtalen mellom EØS/EFTA-statene og Storbritannia.

Personer som beveger seg mellom Norge og Storbritannia fra 1. januar 2024, vil være omfattet av konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia av 30. juni 2023. Fra dette tidspunktet vil konvensjonen i hovedsak erstatte sykehjelpsprotokollen. Protokollen får imidlertid fortsatt anvendelse for personer som beveger seg mellom Norge, inkludert Svalbard og Jan Mayen, og øyene Jersey og Isle of Man, siden disse områdene ikke omfattes av det geografiske virkeområdet for den nye konvensjonen.

Ifølge fortalen er formålet med sykehjelpsprotokollen å yte omgående sykehjelp til avtalestatenes borgere under midlertidig opphold på den andre statens territorium.

Det geografiske virkeområdet for sykehjelpsprotokollen følger for Storbritannias del av artikkel 1 i trygdeavtalen, hvor Øya Man og Øya Jersey også er inkludert.

Brevvekslingsavtalen av 7. desember 2020 presiserer virkeområdet for trygdeavtalen ytterligere til «Storbritannia, Nord-Irland, Øya Man og Øya Jersey». Det samme geografiske virkeområdet legges til grunn for protokollen, som utgjør en integrert del av trygdeavtalen. Det fremgår videre av ulike bestemmelser rundt om i protokollen at den omfatter disse kanaløyene.

Artikkel 1 nr. 1 bokstav x) i trygdeavtalen har en definisjon av henholdsvis norsk og britisk kontinentalsokkel. Det fremgår av artiklene 3 og 8 i protokollen, at protokollen også får anvendelse på avtalestatenes sokkel.

Sykehjelpsprotokollen har ingen egen bestemmelse om det personelle virkeområdet. Det fremgår likevel av artikkel 2 at protokollen får anvendelse på norske og britiske

statsborgere som er bosatt på en av avtalestatenes territorium, og som oppholder seg midlertidig på den andre avtalestatens territorium. Protokollen omfatter også norske og britiske borgere som oppholder seg midlertidig i Storbritannia, og som er medlemmer i folketrygden med rett til stønad ved helsetjenester, uten å være bosatt i Norge. Retten til helsetjenester etter artikkel 2 må dokumenteres ved å fremvise gyldig pass.

Det materielle virkeområdet for protokollen er regulert i artiklene 1 til 3. Det følger av artikkel 2 at protokollen får anvendelse for norske og britiske borgere som under midlertidig opphold på den andre avtalestatens territorium er i en tilstand som gjør det nødvendig at de uten opphold får slik sykehjelp som tilstanden deres krever.

Artikkel 1 nr. 1 bokstav a gir en definisjon av uttrykket «sykehjelp», som for Norges del opprinnelig var avgrenset til «ytelser etter kapittel 2 i folketrygdloven av 1966» (hvilket tilsvarte stønad ved helsetjenester etter kapittel 5 i folketrygdloven av 1997). Ved brevvekslingsavtalen av 7. desember 2020 ble denne formuleringen endret til «sykehjelp som fullstendig eller delvis finansieres av det offentlige i samsvar med gjeldende lovgivning i Norge», uten at dette innebærer noen realitetsendring.

Artikkel 3 fastsetter at protokollen ikke gjelder for norske og britiske statsborgere som reiser til den andre avtalestaten i den hensikt å få helsetjenester. Avtalen omfatter således ikke planlagt behandling. I enkelte situasjoner kan protokollen likevel få anvendelse, selv om hensikten med oppholdet er å få medisinsk behandling. Dette gjelder for ansatte på skip eller fartøy registrert i Storbritannia, på Øya Man, Øya Jersey eller Norge, passasjerer på skip eller fartøy eller ansatte på norsk eller britisk kontinentalsokke, når de bringes til den andre avtalestaten i den hensikt å få nødvendig helsehjelp.

Artikkel 4 inneholder en lovvalgsregel som fastsetter at personer som omfattes av artikkel 3 i trygdeavtalen og som flytter fra den ene avtalestaten til den andre avtalestaten, skal ha rett til helsetjenester etter lovgivningen i bosettingsstaten. Dette gjelder også for sykdom som oppsto i tidsrom da de var underlagt den andre avtalestatens lovgivning. Det er presisert at denne bestemmelsen ikke får anvendelse i tilfeller der en person flytter til en av avtalestatene i den hensikt å få helsetjenester.

Artikkel 5 inneholder en lovvalgsregel for personer som er utsendte arbeidstakere og deres familiemedlemmer som omfattes av artikkel 6 i trygdeavtalen. Ved utsending til den andre avtalestaten skal arbeidstakeren og medfølgende familiemedlemmer som hovedregel fortsatt være omfattet av utsenderstatens lovgivning. Bestemmelsen i artikkel 5 slår fast at i utsendingsperioden skal de motta helsetjenester fra den avtalestaten de sendes til. De må fremvise slik legitimasjon som kreves etter artikkel 6.

I artikkel 6 oppstilles det krav om at helsetjenester skal gis på like gunstige vilkår, inkludert betaling av egenandeler, for personer som har midlertidig opphold og personer som er bosatt (eller trygdedekket) på avtalestatens territorium.

Artikkel 7 slår fast at med unntak for egenandeler, skal utgifter til helsetjenester dekkes av hver av avtalestatene (avtalen innebærer med andre ord et gjensidig refusjonsavkall). Det er gjort unntak for utgifter som det tilligger arbeidsgivere å dekke i samsvar med avtalestatenes lovgivning.

Ifølge artikkel 8 skal utgifter i forbindelse med transport fra kontinentalsokkelen, skip eller fartøy til en av avtalestatene, ikke dekkes av kompetente myndigheter i avtalestatene. Bestemmelsen regulerer ikke hvem som skal dekke transportutgiftene, og pålegger dermed ikke kompetente myndigheter noen plikt til å dekke transportutgiftene. Bestemmelsen er likevel ikke til hinder for at kompetente myndigheter gjør dette, og at de i etterkant krever regress fra arbeidsgiver, transportør, forsikringselskap mv.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 37.

Avtalen er publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.48 Avtale om refusjonsordninger mellom Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland for utgifter til helsetjenester etter konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Det forente kongerike og separasjonsavtalen mellom Island, Liechtenstein, Norge og Det forente kongerike

Avtalen ble undertegnet 20. desember 2023 i henhold til fullmakt gitt ved departementsvedtak av 18. desember 2023. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2024, samtidig med ikrafttredelse av konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia av 30. juni 2023.

Avtalen erstatter fra dette tidspunktet overenskomst av 3. april 1997 mellom de kompetente myndigheter i Norge og Storbritannia om refusjon av utgifter til naturalytelse etter forordning 1408/71 og 574/72. Avtalen fra 1997 ble videreført etter trygdeforordningen og separasjonsavtalen.

Den nye avtalen om gjensidig refusjonsavkall gjelder for utgifter til helsetjenester som ytes i henhold til konvensjonen om trygdekoordinering (vedlegg A til avtalen) og separasjonsavtalen (vedlegg B til avtalen). Dette innebærer en administrativ forenkling ved at man ikke trenger å skille skarpt mellom personer som omfattes av henholdsvis konvensjonen og separasjonsavtalen, noe som i praksis kan være vanskelig.

Avtalen innebærer at det i større grad skal foretas etterfølgende refusjonsoppgjør mellom statene, enn etter avtalen fra 1997. Nytt er at utgifter til helsetjenester som bostedsstaten pådrar seg for pensjonister, grensearbeidere og deres familiemedlemmer som er omfattet av den andre statens trygdeordninger, skal refunderes fullt ut. For grensearbeidere skal refusjonen utbetales på grunnlag av faktiske utgifter, mens for pensjonister og familiemedlemmer skal refusjonen utbetales i form av faste beløp (rund sum).

I tillegg videreføres bestemmelser i avtalen fra 1997 om refusjonsoppgjør basert på faktiske utgifter for planlagt behandling i en annen stat enn bostedsstaten. For øvrig skal det, i tråd med avtalen fra 1997, være refusjonsavkall generelt for helsetjenester som ytes i andre situasjoner, blant annet under midlertidig opphold i den andre staten i forbindelse med studier, turistbesøk, kortvarige arbeidsreiser mv.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 38.

Avtalen er publisert på Lovdata i engelsk originalversjon.

2.3.49 Avtale mellom Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland om rett til refusjon av helseavgift for studenter og deres familiemedlemmer

Avtalen ble undertegnet 20. desember 2023 i henhold til fullmakt gitt ved departementsvedtak av 13. desember 2023. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2024.

Bakgrunnen for avtalen er at EU/EØS-borgere som etter 1. januar 2021 har planlagt å oppholde seg mer enn seks måneder i Storbritannia, må betale en helseavgift ('Immigration Health Surcharge') i forbindelse med søknad om oppholdstillatelse. Ved å betale en helseavgift og få innvilget oppholdstillatelse, vil man få full tilgang til den offentlige helsetjenesten i regi av NHS (National Health Services) for den perioden oppholdstillatelsen varer, i samme utstrekning som personer som er bosatt i Storbritannia.

Avtalen må ses i lys av konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia av 30. juni 2023, som trådte i kraft 1. januar 2024. Konvensjonen har bestemmelser om at arbeidstakere, studenter og pensjonister og deres familiemedlemmer har rett til å få refundert utgifter til betalt helseavgift på nærmere fastsatte vilkår. Disse bestemmelsene må ses i sammenheng med at det etter konvensjonen er et krav om å være lovlig bosatt enten i en EØS/EFTA-stat eller i Storbritannia for at den skal få anvendelse. Per i dag er det bare Storbritannia av konvensjonspartene som har fastsatt en slik helseavgift i sin nasjonale innvandringslovgivning, slik at bestemmelsene bare får praktisk betydning for Storbritannia. Konvensjonen har egne bestemmelser om refusjon av helseavgift for studenter. Konvensjonen omfatter imidlertid ikke studenter som har fått innvilget oppholdstillatelse i Storbritannia før 1. januar 2024.

Norge og Storbritannia har gjennom avtalen kommet til enighet om at studenter og deres familiemedlemmer som har fått innvilget oppholdstillatelse i Storbritannia fra, eller etter, 1. januar 2021 og før 1. januar 2024, også skal gis rett til refusjon av utgifter til betalt helseavgift fra britiske myndigheter på samme vilkår som studenter som omfattes av konvensjonen om trygdekoordinering. Avtalen omfatter studenter som har vært omfattet av sykehjelpsprotokollen til trygdeavtalen mellom Norge og Storbritannia fra 1990, jf. punkt 2.3.47. Dette er studenter som er norske og britiske borgere og som enten er bosatt i Norge eller er medlemmer i folketrygden under bosetting i utlandet med rett til stønad ved helsetjenester etter folketrygdloven kapittel 5. Dette er en snevrere personkrets enn etter konvensjonen om trygdekoordinering, som får anvendelse uavhengig av vedkommende persons nasjonalitet.

Begrepet «student» er i avtalen definert som en person som er blitt akseptert av en institusjon for høyere utdanning i Storbritannia for å gjennomføre et fulltids studieløp som fører frem til en høyere utdanningskvalifikasjon som er anerkjent av Storbritannia, herunder diplomer, vitnemål eller doktorgrader ved en institusjon for høyere utdanning, og som kan omfatte et forberedende kurs før slik utdanning, i samsvar med nasjonal rett eller obligatorisk opplæring.

I tillegg til at det faktisk må være betalt en helseavgift i forbindelse med søknad om tillatelse til innreise og opphold i Storbritannia, må vedkommende være student som

definert i avtalen og omfattet av sykehjelpsprotokollen på det tidspunktet da helseavgiften ble betalt. Det er også et vilkår for refusjon av helseavgiften at studenten ikke har til hensikt å utføre lønnet arbeid eller selvstendig virksomhet i Storbritannia i det tidsrommet helseavgiften gjelder for, etter at kravet om refusjon er avgjort.

Avtalen pålegger britiske myndigheter en plikt til å avgjøre en søknad om refusjon av helseavgift innen tre kalendermåneder etter den dagen søknaden er mottatt.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 39.

Avtalen er publisert på Lovdata i engelsk originalversjon.

2.3.50 Avtale om trygd mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Korea (avtalen er ennå ikke i kraft)

Trygdeavtalen mellom Norge og Korea ble undertegnet i Oslo 13. juni 2019. Avtalen trer i kraft 1. juni 2024.

Avtalens geografiske virkeområde er definert i artikkel 1 bokstav a), og inkluderer for Norges del norsk territorium, herunder Svalbard og Jan Mayen. I tillegg får nærmere angitte bestemmelser virkning på den norske kontinentalsokkelen. Avtalens personelle virkeområde er regulert i artikkel 3. Avtalen kommer til anvendelse på enhver person som er eller har vært omfattet av lovgivningen til en av de kontraherende partene, og på forsørgede familiemedlemmer til og etterlatte etter en slik person.

Avtalens materielle virkeområde er regulert i artikkel 2. For Norges del får avtalen anvendelse på bestemmelsene i folketrygdloven om alderspensjon, uføreytelser, gravferdshjelp og etterlattepensjon, og på bestemmelsene i arbeids- og velferdsforvaltningsloven. For ytelser som gis i medhold av folketrygdloven kapitlene 4, 5, 8, 9, 13 og 14 og av barnetrygdloven, kommer bare avtalens Del II (lovvalg) til anvendelse.

Likebehandlingsprinsippet er regulert i artikkel 4. Prinsippet kommer til anvendelse på både statsborgere, flyktninger og statsløse personer som er bosatt på territoriet til en av de kontraherende partene. Videre inneholder bestemmelsen regler om utbetaling av ytelser til personer bosatt i den andre avtalestaten eller i et tredjeland.

Avtalen inneholder bestemmelser som regulerer lovvalget i grensekryssende tilfeller i Del II. For arbeidstakere er hovedregelen at disse skal være underlagt lovgivningen i arbeidsstaten, se artikkel 5.

Det er gitt særskilte bestemmelser for utsendte arbeidstakere i artikkel 6. I de første 60 kalendermånedene skal utsendt arbeidstaker fortsette å være underlagt utsendingsstatens lovgivning. For en person som sendes ut fra Norge til Korea, gjelder dette bare dersom vedkommende står oppført på en norsk lønningsliste. Dersom utsendingen varer lenger enn 60 kalendermåneder, kan begge kompetente myndigheter samtykke til at en arbeidstaker skal fortsette å være underlagt utsendingsstatens lovgivning. Personer som sendes fra Norge til Sør-Korea, skal fullt ut være underlagt norsk lovgivning, også de kapitlene som er unntatt etter artikkel 2, mens personer som blir sendt ut fra Korea til

Norge, skal ha delt tryggedekning, noe som i hovedsak innebærer at de er pensjonsdekket i Korea, men helsedekket i Norge.

Artikkel 7 inneholder særskilte bestemmelser om lovvalget for besetning på skip og fly. Det gjelder videre særskilte bestemmelser for offentlig ansatte og tjenestemenn ved diplomatiske eller konsulære stasjoner, se artikkel 8, og for arbeidstakere på den norske kontinentalsokkelen, se artikkel 9.

I henhold til artikkel 10 kan de to avtalestatenes myndigheter avtale unntak fra bestemmelsene i artiklene 5 til 9 for enkeltpersoner eller grupper av personer.

Avtalens Del III inneholder særskilte bestemmelser om de omfattede trygdeytelsene.

Artikkel 11 regulerer sammenlegging av trygdetid for å åpne rett til pensjoner og uførepensjon.

I artikkel 13 er det gitt særskilte bestemmelser om beregning av pensjoner og uførepensjon etter norsk lovgivning.

Myndighetene i de to statene skal korrespondere på engelsk, mens avtalen gir personene som er omfattet av den, anledning til å fremsette krav på begge avtalepartenes språk, se artikkel 18. Krav, meddelelser og klager som settes frem for en av avtalepartenes myndigheter, anses for å ha blitt satt frem for begge, slik at eventuelle frister avbrytes, se artikkel 19.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 40.

Avtalen vil bli publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider og på Lovdata.

2.3.51 Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale om trygd mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Korea (avtalen er ennå ikke i kraft)

Trygdeavtalen mellom Norge og Korea er ledsaget av en administrasjonsavtale om gjennomføringen av selve avtalen. Avtalen ble undertegnet 4. mars 2024.

Administrasjonsavtalen gir konkrete anvisninger på hvordan trygdeadministrasjonene i Norge og Korea skal implementere bestemmelsene i selve trygdeavtalen.

Administrasjonsavtalen gir en oversikt over hvilke kontaktorganer som er relevante for forskjellige situasjoner, og det er gitt bestemmelser om fastsettelse av blanketter som skal anvendes ved implementeringen av avtalen. Videre er det gitt bestemmelser om utveksling av informasjon mellom institusjonene, og det er retningslinjer for medisinske undersøkelser og fordeling av kostnader i forbindelse med dette. Det er også gitt bestemmelser om behandling av krav etter avtalen og utveksling av statistikk.

I tillegg til bestemmelsene som regulerer hvordan administrasjonene skal implementere avtalen, inneholder administrasjonsavtalen bestemmelser som direkte regulerer enkeltpersoners rettigheter og plikter. Dette gjelder blant annet artikkel 3, som har særskilte bestemmelser knyttet til avtalens bestemmelser om lovvalg. Blant annet må det

ved utsendelse av arbeidstakere anmodes om attestasjon. Av artikkel 6 følger det at kontantytelser skal utbetales direkte til den enkelte mottakeren.

Det vises til forskriftsforslaget § 1 nr. 41.

Avtalen vil bli publisert på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider.

3 Departementets vurdering og forslag

Departementet viser til at det hele tiden har blitt lagt til grunn at norsk trygdelovgivning må tolkes og anvendes i samsvar med de forpliktelsene som følger av de bilaterale trygdeavtalene. Denne fortolkningen har vært basert på folkerettsforbeholdet i folketrygdloven i § 1-3, barnetrygdloven § 22, kontantstøtteleven § 22 og tilsvarende bestemmelser i øvrig trygdelovgivning. På tilsvarende måte er gjensidighetsavtaler med andre stater i praksis tillagt rettsvirkning etter helselovgivningen når det gjelder rettigheter til helsetjenester for personer som oppholder seg i Norge uten å være bosatt her.

Departementet mener likevel at en formell gjennomføring av de bilaterale trygdeavtalene i forskrift vil bidra til å øke synligheten og tilgjengeligheten av disse avtalene, og foreslår derfor slik forskriftsfesting. Det samme gjelder for avtaler som er begrenset til helsetjenester, og som Helse- og omsorgsdepartementet har myndighet til å fremforhandle.

Det er etter departementets skjønn åpenbart slik at det er mer hensiktsmessig, både for innbyggerne og forvaltningen, å samle disse gjennomføringsbestemmelsene i én forskrift, enn å skulle ha separate forskrifter for gjennomføringen av hver enkelt bilateral trygdeavtale.

Det er samtidig grunn til å understreke at det faktum at en avtale formelt gjennomføres i en forskrift som er hjemlet i en rekke lover, ikke innebærer at avtalen har samme relevans for alle lovene.

Dersom en avtale sies opp eller reforhandles, eller dersom det kommer til nye bilaterale trygdeavtaler, må forskriften endres.

Forskriften er utarbeidet i samarbeid med Barne- og familiedepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, som en følge av at enkelte av de bilaterale trygdeavtalene inneholder en *generell* regulering av lovvalget, hvilket også vil omfatte rettigheter som hører under disse to departementenes ansvarsområde. Enkelte av avtalene inneholder også særskilte bestemmelser som *konkret* regulerer rettigheter som hører under disse to departementenes ansvarsområder. For Barne- og familiedepartementets del gjelder dette barnetrygd og foreldrepenger, mens det for Helse- og omsorgsdepartementets del gjelder rettigheter til helsetjenester. Enkelte avtaler regulerer *utelukkende* helsetjenester. Helseavtalene har imidlertid i liten grad bestemmelser som gir materielle rettigheter til helsetjenester utover det som allerede følger av nasjonal (norsk) lovgivning. Avtalene har i praksis størst betydning ved at de sikrer likebehandling med hensyn til betaling av egenandeler for helsehjelp mv.

Trygdeavtaler har normalt en tilhørende administrasjonsavtale. Disse avtalene anses normalt ikke som folkerettslige avtaler, men bare som administrative avtaler som formelt

er inngått mellom de to statenes fagdepartementer. Administrasjonsavtalene vil selvfølgelig bli lagt til grunn av Nav og Helfo i deres implementering av de forskjellige avtalene.

Administrasjonsavtalene inneholder for det første regler som regulerer praktiske forhold rundt hvordan de to avtalestatene skal implementere regelverket i selve avtalene. Dette kan blant annet dreie seg om utpeking av kontaktorganer og om utarbeidelse av nødvendige blanketter. Videre inneholder de enkelte bestemmelser som regulerer rettigheter og plikter for enkeltpersoner.

Som nevnt i punkt 2.3.1, har departementet ved vurderingen av om det er hensiktsmessig å inkorporere administrasjonsavtalene i forskriften, lagt vekt på kravene som stilles i forvaltningsloven til hva som må forskriftsfestes. Ettersom det følger plikter og rettigheter for enkeltpersoner av administrasjonsavtalene, anses det som hensiktsmessig at også administrasjonsavtalene inkorporeres, og de er følgelig innarbeidet i utkastet til forskrift.

Forslaget om inkorporering av avtaler i forskrift, er begrenset til *bilaterale* trygdeavtaler, jf. folketrygdloven § 1-3 b andre ledd. Norge har som nevnt i kapittel 1 også inngått *multilaterale* avtaler med betydning for trygdekoordinering. Dette gjelder EØS-avtalens trygdekoordineringsdel, nordisk konvensjon om trygd, EFTA-konvensjonen, separasjonsavtalen, trianguleringsavtalen og konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia. Disse avtalene er imidlertid allerede inkorporert i lov, se folketrygdloven §§ 1-3 a og 1-3 b.

Avtalene Norge har inngått om refusjonsavkall for utgifter til helsetjenester er en form for administrasjonsavtaler til henholdsvis trygdeforordningen, konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia og separasjonsavtalen mellom Island, Liechtenstein, Norge og Storbritannia. Samtidig har avtalene bestemmelser som innholdsmessig utfyller de folkerettslige avtalene de har sitt rettslige utspring i. Flere av disse bestemmelsene har direkte betydning for partenes forpliktelser etter de folkerettslige avtalene, blant annet når det gjelder hvilke helsetjenester det kan kreves refusjon for og på hvilken måte refusjonen skal skje, for eksempel i form av oppgjør basert på faktiske utgifter eller betaling av faste beløp (rund sum) for helsetjenester til visse persongrupper.

Alle de fire bilaterale refusjonsavtalene som er i kraft (Luxembourg, Portugal, den nye refusjonsavtalen med Storbritannia og Østerrike), står oppført i traktatregisteret. Avtalene med Luxembourg og Østerrike er inngått ved kongelig resolusjon, mens avtalene med Portugal og Storbritannia er inngått ved departementsvedtak. Den nye refusjonsavtalen med Storbritannia er utformet med sikte på at den skal utgjøre en folkerettslig bindende avtale, blant annet ved at den i sin engelske originalversjon betegnes som en «agreement» og ikke kun som «arrangements». Det samme gjelder avtalen med Storbritannia om refusjon av helseavgift, som også er oppført i traktatregisteret.

Etter departementets mening bør den samme vurderingen legges til grunn med hensyn til inkorporering av ovennevnte avtaler, slik at disse også bør inkorporeres i norsk rett ved å listes opp i utkastet til forskrift.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget til forskrift innebærer kun en formell gjennomføring i norsk rett av de bilaterale trygdeavtalene som allerede anvendes. Trygdeavtalen med Republikken Korea har riktignok ennå ikke trådt i kraft, men den vil ha trådt i kraft før fastsettelsen av forskriften. Forskriften vil derfor ikke medføre økte kostnader over Arbeids- og velferdsetatens stønadsbudsjetter, og den vil heller ikke medføre merarbeid eller merkostnader forbundet med etatens ytelsesforvaltning.

Det vil være nødvendig å supplere henvisningene i etatens rundskriv mv., men det legges til grunn at dette ikke vil innebære merarbeid av betydning. Det legges uansett til grunn at dette vil håndteres innenfor eksisterende rammer.

Tilsvarende gjelder for Helsedirektoratets og Helfos stønadsområder.

5 Utkast til forskrift om gjennomføring av bilaterale avtaler med andre stater om trygdekoordinering

Forskrift om gjennomføring av bilaterale trygdeavtaler

§ 1. Følgende bilaterale avtaler skal gjelde som forskrift:

1. Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Republikken Frankrike om sosial trygd med protokoll vedrørende stønad til gamle lønnsarbeidere i henhold til fransk lovgivning undertegnet i Paris 30. september 1954, ikrafttredelse 1. juli 1956
2. Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Italienske Republikk om sosial trygghet undertegnet i Roma 12. juni 1959, ikrafttredelse 1. februar 1962
3. Noteveksling av 26. juni 1968 mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om gjensidighet ved utbetaling av sosiale trygdeytelser til det annet lands statsborgere
4. Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderative Republikk Jugoslavia om sosial trygghet undertegnet 22. november 1974 med protokoll, ikrafttredelse 1. august 1976, som videreført ved
 - a. avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Slovenia om traktatsuksesjon undertegnet i Ljubljana 6. mars 1997, ikrafttredelse 6. mars 1997
 - b. avtale mellom Norge og Kroatia om sosial trygghet undertegnet 4. juni 1999, ikrafttredelse 4. juni 1999
 - c. avtale mellom Kongeriket Norge og Serbia og Montenegro angående videreføring av traktater tidligere inngått mellom Kongeriket Norge og den tidligere føderale republikken Jugoslavia undertegnet i Beograd 29. mai 2003, ikrafttredelse 29. mai 2003
 - d. avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norge og Bosnia-Hercegovina om traktatsuksesjon undertegnet 20. august 2008, ikrafttredelse 20. august 2008

- e. avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norges regjering og Montenegros regjering om traktatsuksesjon undertegnet 31. oktober 2011, ikrafttredelse 31. oktober 2011
5. Gjennomføringsavtale til Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Den Sosialistiske Føderative Republikk Jugoslavia om sosial trygghet undertegnet 22. november 1974 med protokoll, ikrafttredelse 1. august 1976, som videreført ved
 - a. avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Slovenia om traktatsuksesjon undertegnet i Ljubljana 6. mars 1997, ikrafttredelse 6. mars 1997
 - b. avtale mellom Norge og Kroatia om sosial trygghet undertegnet 4. juni 1999, ikrafttredelse 4. juni 1999
 - c. avtale mellom Kongeriket Norge og Serbia og Montenegro angående videreføring av traktater tidligere inngått mellom Kongeriket Norge og den tidligere føderale republikken Jugoslavia undertegnet i Beograd 29. mai 2003, ikrafttredelse 29. mai 2003
 - d. avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norge og Bosnia-Hercegovina om traktatsuksesjon undertegnet 20. august 2008, ikrafttredelse 20. august 2008
 - e. avtale i form av brevveksling mellom Kongeriket Norges regjering og Montenegros regjering om traktatsuksesjon undertegnet 31. oktober 2011, ikrafttredelse 31. oktober 2011
 6. Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Det sveitsiske forbund om sosial trygd med sluttprotokoll undertegnet i Bern 21. februar 1979, ikrafttredelse 1. november 1980
 7. Administrasjonsavtale om gjennomføringen av overenskomsten mellom Kongeriket Norge og Det sveitsiske forbund om sosial trygd undertegnet 22. september 1980, ikrafttredelse 1. november 1980
 8. Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Tyrkia om sosial trygghet undertegnet i Oslo 20. juli 1978, ikrafttredelse 1. juni 1981
 9. Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomsten om sosial trygghet mellom Kongeriket Norge og Republikken Tyrkia undertegnet 30. juli 1978, ikrafttredelse 1. juni 1981
 10. Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Portugal om sosial trygghet undertegnet i Oslo 5. juni 1980, ikrafttredelse 1. september 1981
 11. Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomsten om sosial trygghet mellom Kongeriket Norge og Republikken Portugal undertegnet 15. desember 1980, ikrafttredelse 1. september 1981
 12. Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Hellas om sosial trygd med protokoll undertegnet i Athen 12. juni 1980, ikrafttredelse 1. juni 1983
 13. Administrasjonsavtale for gjennomføringen av overenskomst mellom Kongeriket Norge og Republikken Hellas om sosial trygd undertegnet i Oslo 12. desember 1980, ikrafttredelse 1. juni 1983
 14. Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Québec undertegnet i Québec 29. oktober 1987, ikrafttredelse 1. april 1988

15. Administrasjonsavtale til avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Québec undertegnet i Québec 29. oktober 1987, ikrafttredelse 1. april 1988
16. Avtale mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Ungarn om medisinsk stønad under midlertidig opphold i utlandet undertegnet i Budapest 17. juli 1991, ikrafttredelse 1. juli 1992
17. Overenskomst om refusjon av utgifter på trygdeområdet mellom de kompetente myndigheter i Kongeriket Norge og Republikken Østerrike , undertegnet i Wien 17. desember 1996, ikrafttredelse 17. desember 1996
18. Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Kongeriket Nederland om trygd undertegnet i Oslo 4. juni 1996, ikrafttredelse 1. april 1997
19. Overenskomst om refusjon av utgifter på trygdeområdet mellom de kompetente myndigheter i Kongeriket Norge og Storhertugdømmet Luxembourg undertegnet i Luxembourg 19. mars 1998, ikrafttredelse 19. mars 1998
20. Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Østerrike om trygd undertegnet i Wien 18. oktober 1996, ikrafttredelse 1. juni 1998
21. Avtale mellom Kongeriket Norge og Republikken Chile om trygd undertegnet i Oslo 3. april 1997, ikrafttredelse 1. juni 1998
22. Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtalen om trygd mellom Kongeriket Norge og Republikken Chile undertegnet i Oslo 3. april 1997, ikrafttredelse 1. juni 1998
23. Konvensjon mellom Kongeriket Norge og Storhertugdømmet Luxembourg om trygd undertegnet i Luxembourg 19. mars 1998, ikrafttredelse 1. mai 2000
24. Avtale mellom Kongeriket Norge og Amerikas Forente Stater om trygd med tilhørende administrasjonsavtale undertegnet i Oslo 30. november 2001, ikrafttredelse 1. september 2003
25. Overenskomst om sykehjelp til personer med midlertidig opphold mellom Norges regjering og Australias regjering undertegnet i Canberra 28. mars 2003, ikrafttredelse 1. mars 2004
26. Overenskomst mellom Norge og Portugal om avkall på refusjon av utgifter til naturalytelse etter rådsforordning (EØF) nr 1408/71 av 14. juni 1971, avdeling III, kapitlene 1 og 4, undertegnet i Oslo 24. november 2000, ikrafttredelse 1. juni 2006
27. Avtale mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Australia om trygd undertegnet i Canberra 2. desember 2005, ikrafttredelse 1. januar 2007
28. Administrasjonsavtale mellom Kongeriket Norge og Australia om trygd undertegnet i Canberra 16. februar 2006, ikrafttredelse 1. januar 2007
29. Avtale mellom Kongeriket Norge og Staten Israel om trygd undertegnet i Oslo 23. mai 2006, ikrafttredelse 1. april 2008
30. Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale mellom Kongeriket Norge og Staten Israel om trygd undertegnet i Jerusalem 19. desember 2007, ikrafttredelse 1. april 2008
31. Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada undertegnet i Ottawa 20. juni 2012, ikrafttredelse 1. januar 2014
32. Administrasjonsavtale mellom Det norske arbeidsdepartement og The department of Human Resources and Skill Development, The Canada Revenue Agency for

- gjennomføring av avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Canada undertegnet i Ottawa 20. juni 2012, ikrafttredelse 1. januar 2014
33. Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Republikken India undertegnet i New Delhi 29. oktober 2010, ikrafttredelse 1. januar 2015
 34. Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtalen om sosial trygd mellom Kongeriket Norge og Republikken India underskrevet i New Delhi 29. oktober 2010, ikrafttredelse 1. januar 2015
 35. Avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering undertegnet 19. juni 1990, ikrafttredelse 1. april 1991. Endret ved brevvekslingsavtale undertegnet 5. november 1992, ikrafttredelse 31. desember 1992, og brevvekslingsavtale undertegnet 7. desember 2020, ikrafttredelse 1. januar 2021
 36. Administrasjonsavtale for gjennomføringen av avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering undertegnet 19. juni 1990, ikrafttredelse 1. april 1991
 37. Protokoll til avtale om sosial trygd mellom Kongeriket Norges regjering og Det Forente Kongeriket Storbritannia og Nord-Irlands regjering om sykehjelp undertegnet 19. juni 1990, ikrafttredelse 31. desember 1991. Endret ved brevvekslingsavtale undertegnet 7. desember 2020, ikrafttredelse 1. januar 2021
 38. Avtale om refusjonsordninger mellom Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland for utgifter til helsetjenester etter konvensjonen om trygdekoordinering mellom Island, Liechtenstein, Norge og Det forente kongerike og separasjonsavtalen mellom Island, Liechtenstein, Norge og Det forente kongerike, undertegnet 20. desember 2023, ikrafttredelse 1. januar 2024
 39. Avtale mellom Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland om rett til refusjon av helseavgift for studenter og deres familiemedlemmer, undertegnet 20. desember 2023, ikrafttredelse 1. januar 2024
 40. Avtale om trygd mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Korea, undertegnet 13. juni 2019, ikrafttredelse 1. juni 2024
 41. Administrasjonsavtale for gjennomføring av avtale om trygd mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Republikken Korea, undertegnet 3. mars 2024, ikrafttredelse 1. juni 2024

§ 2. Forskriften trer i kraft straks.